

L E G E A
insolvabilității

nr. 632-XV din 14.11.2001

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.139-140/1082 din 15.11.2001

* * *

Abrogat: 14.03.2013, cu excepția art.73 alin.(1)-(4) – abrogat la 14.09.2020 ([Legea R.Moldova nr.141 din 16.07.2020](#))

[Legea R.Moldova nr.149 din 29.06.2012](#)

C U P R I N S

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 1.](#) Scopul și domeniul de reglementare

[Articolul 2.](#) Noțiuni principale

[Articolul 3.](#) Modalitatea de depășire a insolvabilității întreprinderilor

[Articolul 4.](#) *Abrogat*

Capitolul II

APLICAREA PROCESULUI DE RESTRUCTURARE

Secțiunea 1

Restructurarea și etapele ei

[Articolul 5.](#) *Abrogat*

[Articolul 6.](#) *Abrogat*

[Articolul 7.](#) *Abrogat*

[Articolul 8.](#) *Abrogat*

[Articolul 9.](#) *Abrogat*

[Articolul 10.](#) *Abrogat*

[Articolul 11.](#) *Abrogat*

[Articolul 12.](#) *Abrogat*

[Articolul 13.](#) *Abrogat*

Secțiunea a 2-a

Drepturile și obligațiile administrației întreprinderii

[Articolul 14.](#) *Abrogat*

Secțiunea a 3-a

Drepturile și obligațiile consiliului creditorilor

[Articolul 15.](#) *Abrogat*

[Articolul 16.](#) *Abrogat*

Capitolul III
INTENTAREA PROCESULUI DE INSOLVABILITATE
ȘI PARTICIPANȚII LA PROCES

Secțiunea 1
Principii generale

- [Articolul 17.](#) Competența instanței de judecată
- [Articolul 18.](#) Citarea participanților la proces
- [Articolul 19.](#) Publicarea hotărârilor și încheierilor
- [Articolul 20.](#) Recursul împotriva hotărârilor și încheierilor instanței de judecată

Secțiunea a 2-a
Condițiile intentării procesului de insolabilitate și acțiunile preliminare

- [Articolul 21.](#) Cererea introductivă
- [Articolul 22.](#) Temeiurile de intentare a procesului de insolabilitate
- [Articolul 23.](#) Componenta și mărirea obligațiilor
- [Articolul 24.](#) Dreptul de a depune cerere introductivă
- [Articolul 25.](#) Dreptul debitorului de a depune cerere introductivă
- [Articolul 26.](#) Obligația debitorului de a depune cerere introductivă
- [Articolul 27.](#) Insolabilitatea intenționată și insolabilitatea fictivă
- [Articolul 28.](#) Conținutul cererii introductive a debitorului
- [Articolul 29.](#) Anexele la cererea introductivă a debitorului
- [Articolul 30.](#) Cererea introductivă depusă de creditor
- [Articolul 31.](#) Notificarea prealabilă
- [Articolul 32.](#) Conținutul cererii introductive a creditorului și documentele anexate
- [Articolul 33.](#) Admiterea cererii introductive spre examinare
- [Articolul 34.](#) Returnarea fără examinare a cererii introductive
- [Articolul 35.](#) Dispunerea măsurilor de asigurare
- [Articolul 36.](#) Statutul și competența administratorului provizoriu
- [Articolul 37.](#) Notificarea aplicării măsurilor de asigurare
- [Articolul 38.](#) Executarea măsurilor de asigurare
- [Articolul 39.](#) Referința debitorului la cererea creditorilor
- [Articolul 40.](#) Acțiunile preliminare intentării procesului
- [Articolul 41.](#) Retragerea cererii introductive
- [Articolul 42.](#) Interdicții privind divulgarea informațiilor
- [Articolul 43.](#) Prejudicierea reputației comerciale

Secțiunea a 3-a
Intentarea procesului de insolabilitate

- [Articolul 44.](#) Hotărârea de intentare a procesului de insolabilitate
- [Articolul 45.](#) Publicitatea hotărârii
- [Articolul 46.](#) Aplicarea procesului de insolabilitate față de moștenitorii debitorului decedat
- [Articolul 47.](#) Recursul împotriva hotărârii de intentare sau de respingere a procesului de insolabilitate
- [Articolul 48.](#) Ridicarea măsurilor de asigurare
- [Articolul 49.](#) Efectele respingerii cererii sau admiterii recursului

Secțiunea a 4-a

Masa debitoare, creanțele și clasele creditorilor

[Articolul 50.](#) Componența masei debitoare

[Articolul 51.](#) Bunurile care nu se includ în masa debitoare

[Articolul 52.](#) Destinația masei debitoare

[Articolul 53.](#) Creditorii chirografari

[Articolul 54.](#) Ordinea de executare a creanțelor chirografare

[Articolul 55.](#) Efectul cesiunii creanței

[Articolul 56.](#) Creanțele neajunse la scadență, creanțele condiționate și creanțele privind prestațiile periodice

[Articolul 57.](#) Răspunderea debitorilor solidari

[Articolul 58.](#) Recalcularea creanțelor

[Articolul 59.](#) Separarea

[Articolul 60.](#) Compensarea în cazul separării

[Articolul 61.](#) Creditorii garantați

[Articolul 62.](#) Pierderea statutului de creditor garantat

[Articolul 63.](#) Cheltuielile masei debitoare

[Articolul 64.](#) Cheltuielile procesului de insolvență și alte obligații ale masei debitoare

[Articolul 65.](#) Reprezentarea drepturilor creditorilor

Secțiunea a 5-a

Organele creditorilor

§ 1. Adunarea creditorilor

[Articolul 66.](#) Atribuțiile adunării creditorilor

[Articolul 67.](#) Convocarea creditorilor în adunare

[Articolul 68.](#) Desfășurarea adunării creditorilor

[Articolul 69.](#) Cvorumul adunării creditorilor

[Articolul 70.](#) Anularea hotărârii adunării creditorilor

§ 2. Comitetul creditorilor

[Articolul 71.](#) Constituirea comitetului creditorilor

[Articolul 72.](#) Funcțiile și răspunderea membrilor comitetului creditorilor

Secțiunea a 6-a

Administratorul insolvenței

[Articolul 73.](#) Desemnarea administratorului insolvenței

[Articolul 74.](#) Evidența administratorilor

[Articolul 75.](#) Propunerea unui alt administrator

[Articolul 76.](#) Atribuțiile principale ale administratorului

[Articolul 77.](#) Supravegherea administratorului de către instanța de judecată

[Articolul 78.](#) Exercițiul de către administrator a atribuțiilor sale

[Articolul 79.](#) Remunerarea administratorului și restituirea cheltuielilor lui

[Articolul 80.](#) Destituirea și demisia administratorului

[Articolul 81.](#) Raportul administratorului

[Articolul 82.](#) Răspunderea administratorului

Capitolul IV
EFECTELE INTENTĂRII PROCESULUI DE INSOLVABILITATE

Secțiunea 1
Efectele generale

- [Articolul 83.](#) Transmiterea către administrator a dreptului de administrare și de dispoziție
- [Articolul 84.](#) Alte efecte
- [Articolul 85.](#) Înaintarea creanțelor
- [Articolul 86.](#) Prestațiile către debitor
- [Articolul 87.](#) Acceptarea succesiunii
- [Articolul 88.](#) Preluarea de către administrator a cauzelor în derulare
- [Articolul 89.](#) Anularea înregistrării gajului
- [Articolul 90.](#) Interzicerea executării silite
- [Articolul 91.](#) Compensarea creanțelor reciproce
- [Articolul 92.](#) Obligațiile debitorului de a prezenta informații și explicații
- [Articolul 93.](#) Răspunderea procesuală a debitorului
- [Articolul 94.](#) Preîntâmpinarea debitorului
- [Articolul 95.](#) Restricția de a ocupa anumite funcții
- [Articolul 96.](#) Sechestrul corespondenței
- [Articolul 97.](#) Reprezentarea debitorului în procesul de insolabilitate

Secțiunea a 2-a
Situația raporturilor preexistente

- [Articolul 98.](#) Dreptul de opțiune al administratorului
- [Articolul 99.](#) Menținerea contractelor cu executare succesivă
- [Articolul 100.](#) Contractele de chirie și de arendă
- [Articolul 101.](#) Mandatul
- [Articolul 102.](#) Stingerea procurii
- [Articolul 103.](#) Nulitatea convențiilor derogatorii
- [Articolul 104.](#) Contractele individuale de muncă
- [Articolul 105.](#) Contractul colectiv de muncă
- [Articolul 106.](#) Prestarea de servicii către debitor
- [Articolul 107.](#) Plata cambiei scadente
- [Articolul 108.](#) Bunurile în tranzit
- [Articolul 109.](#) Situația unor transferuri de bunuri
- [Articolul 110.](#) Tranzacțiile cu acțiuni
- [Articolul 111.](#) Executarea contractului de asigurare a debitorului
- [Articolul 112.](#) Participațiile debitorului în alte persoane juridice

Secțiunea a 3-a
Contestarea actelor juridice ale debitorului

- [Articolul 113.](#) Anularea unor acte juridice
- [Articolul 114.](#) Anularea unor acte juridice încheiate în ultimele 12 luni
- [Articolul 115.](#) Situația bunurilor din tranzacțiile anulate

Capitolul V
ADMINISTRAREA ȘI VALORIFICAREA MASEI DEBITOARE

Secțiunea 1

Asigurarea integrității masei debitoare

[Articolul 116.](#) Luarea în primire a masei debitoare

[Articolul 117.](#) Inventarul bunurilor incluse în masa debitoare

[Articolul 118.](#) Registrul creditorilor

[Articolul 119.](#) Evaluarea de ansamblu a bunurilor și obligațiilor

[Articolul 120.](#) Depunerea la dosar

[Articolul 121.](#) Darea de seamă fiscală și darea de seamă comercială

Secțiunea a 2-a

Valorificarea masei debitoare

[Articolul 122.](#) Ședința de raportare

[Articolul 123.](#) Hotărîrea cu privire la desfășurarea procesului de insolvență

[Articolul 124.](#) Valorificarea și lichidarea masei debitoare

[Articolul 125.](#) Actele de proporții ale administratorului

[Articolul 126.](#) Vânzarea întreprinderii (afacerii) debitorului

Secțiunea a 3-a

Bunuri grevate cu garanții

[Articolul 127.](#) Valorificarea bunurilor

[Articolul 128.](#) Procedura

[Articolul 129.](#) Distribuirea produsului obținut în masa debitoare

[Articolul 130.](#) Un alt mod de valorificare a bunurilor

Capitolul VI

SATISFACEREA CREDITORILOR CHIROGRAFARI.
ÎNCETAREA PROCESULUI DE INSOLVABILITATE

Secțiunea 1

Înaintarea și validarea creanțelor

[Articolul 131.](#) Termenele de înaintare a creanțelor

[Articolul 132.](#) Statutul juridic al cererii de înaintare a creanțelor

[Articolul 133.](#) Tabelul creanțelor

[Articolul 134.](#) Ședința de validare a creanțelor

[Articolul 135.](#) Înaintarea tardivă a creanțelor

[Articolul 136.](#) Condițiile și efectele validării

[Articolul 137.](#) Creanțele contestate

[Articolul 138.](#) Efectele validării

Secțiunea a 2-a

Distribuirea masei debitoare

[Articolul 139.](#) Executarea creanțelor creditorilor chirografari

[Articolul 140.](#) Lista de distribuire

[Articolul 141.](#) Luarea în considerare a creanțelor contestate
[Articolul 142.](#) Luarea în considerare a creditorilor garanțați
[Articolul 143.](#) Luarea în considerare a creanțelor condiționate
[Articolul 144.](#) Modificările listei de distribuire
[Articolul 145.](#) Contestarea listei de distribuire
[Articolul 146.](#) Stabilirea cotei
[Articolul 147.](#) Ședința de distribuire finală
[Articolul 148.](#) Depunerea sumelor rezervate și distribuirea surplusului
[Articolul 149.](#) Restituirea sumelor obținute nejustificat
[Articolul 150.](#) Încetarea procesului de insolvență
[Articolul 151.](#) Drepturile creditorilor chirografari după încetarea procesului de insolvență
[Articolul 152.](#) Distribuirea de după încetarea procesului de insolvență

Secțiunea a 3-a

Încetarea procesului de insolvență din alte motive

[Articolul 153.](#) Refuzul intentării procesului de insolvență în cazul insuficienței masei debitoare
[Articolul 154.](#) Încetarea procesului de insolvență din lipsa masei debitoare
[Articolul 155.](#) Avizarea insuficienței masei debitoare
[Articolul 156.](#) Satisfacerea creditorilor masei debitoare
[Articolul 157.](#) Încetarea procesului după anunțarea insuficienței masei insolvențabile
[Articolul 158.](#) Încetarea procesului de insolvență din lipsa temeiului de insolvență
[Articolul 159.](#) Încetarea procesului de insolvență cu acordul creditorilor
[Articolul 160.](#) Procedura încetării procesului de insolvență
[Articolul 161.](#) Publicarea hotărârii de încetare
[Articolul 162.](#) Recursul

Capitolul VII

PROCEDURA PLANULUI

Secțiunea 1

Aplicarea procedurii planului

[Articolul 163.](#) Noțiune
[Articolul 164.](#) Aplicarea procedurii planului
[Articolul 164¹.](#) Efectele aplicării procedurii planului
[Articolul 165.](#) Folosirea sintagmei
[Articolul 166.](#) Drepturile și obligațiile administratorului
[Articolul 167.](#) Declararea creanțelor și ordinea de executare

Secțiunea a 2-a

Propunerea planului

[Articolul 168.](#) Dreptul de a propune planul
[Articolul 169.](#) Structura planului
[Articolul 170.](#) Conținutul planului
[Articolul 171.](#) Gruparea creditorilor în clase
[Articolul 172.](#) Drepturile creditorilor în cadrul aceleiași clase
[Articolul 173.](#) Dreptul creditorilor garanțați

[Articolul 174.](#) Drepturile creditorilor chirografari

[Articolul 175.](#) Tabloul patrimoniului

[Articolul 176.](#) Suspendarea valorificării și distribuirii masei debitoare

[Articolul 177.](#) Referința și opinia asupra planului

[Articolul 178.](#) Păstrarea planului

Secțiunea a 3-a

Admiterea și confirmarea planului

[Articolul 179.](#) Adunarea creditorilor în care se examinează și se votează planul

[Articolul 180.](#) Adunarea specială de votare a planului

[Articolul 181.](#) Dreptul de vot

[Articolul 182.](#) Acceptarea planului

[Articolul 183.](#) Interzicerea obstrucției

[Articolul 184.](#) Acceptarea planului de către debitor

[Articolul 185.](#) Confirmarea planului

[Articolul 186.](#) Refuzul confirmării planului

[Articolul 187.](#) Hotărârea de confirmare a planului

[Articolul 188.](#) Exercitarea căilor de atac

Secțiunea a 4-a

Efectele confirmării planului. Supravegherea aplicării planului

[Articolul 189.](#) Efectele confirmării planului

[Articolul 190.](#) Stipulații de repunere în drepturi

[Articolul 191.](#) Încetarea procesului de insolvență

[Articolul 192.](#) Efectele încetării procesului de insolvență

[Articolul 193.](#) Supravegherea realizării planului

[Articolul 194.](#) Acordul administratorului la încheierea de contracte

[Articolul 195.](#) Limitele de creditare a debitorului

[Articolul 196.](#) Notificarea despre supravegherea realizării planului

[Articolul 197.](#) Încetarea supravegherii

[Articolul 198.](#) Cheltuielile de supraveghere

[Articolul 199.](#) Cererea de lichidare în cazul nerealizării planului

Capitolul VIII

DESCALIFICAREA DEBITORULUI

[Articolul 200.](#) Tipurile de descalificare

[Articolul 201.](#) Aplicarea de descalificare

[Articolul 202.](#) Degrevarea debitorului persoană fizică

Capitolul IX

(Abrogat)

[Articolul 203.](#) *Abrogat*

[Articolul 204.](#) *Abrogat*

[Articolul 205.](#) *Abrogat*

[Articolul 206.](#) *Abrogat*

Capitolul X
UNELE PARTICULARITĂȚI ALE INSOLVABILITĂȚII
ÎN RAMURA AGRICOLĂ

[Articolul 207.](#) Valorificarea bunurilor întreprinderilor agricole

[Articolul 208.](#) Considerarea caracterului sezonier

Capitolul XI
PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII
GOSPODĂRIEI ȚĂRĂNEȘTI (DE FERMIER)

[Articolul 209.](#) Particularitățile intentării procesului de insolabilitate gospodăriei țărănești (de fermier)

[Articolul 210.](#) Masa debitoare în cazul insolabilității gospodăriei țărănești (de fermier)

[Articolul 211.](#) Vânzarea patrimoniului gospodăriei țărănești (de fermier)

Capitolul XII
PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII COMPANIILOR DE ASIGURĂRI

[Articolul 212.](#) Examinarea insolabilității companiilor de asigurări

[Articolul 213.](#) Vânzarea complexului patrimonial al companiei de asigurări

[Articolul 214.](#) Dreptul la creanță al asiguraților în cazul intentării procesului de insolabilitate companiei de asigurări

[Articolul 215.](#) Executarea creanțelor creditorilor chirografari ai companiei de asigurări

Capitolul XIII
PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII PARTICIPANȚILOR
PROFESIONIȘTI LA PIAȚA VALORILOR MOBILIARE

[Articolul 216.](#) Examinarea insolabilității participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare

[Articolul 217.](#) Excepții de aplicare a legii

[Articolul 218.](#) Executarea contractelor

[Articolul 219.](#) Satisfacerea creanțelor creditorilor chirografari ai participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare

Capitolul XIV
RĂSPUNDEREA MEMBRILOR ORGANELOR
DE CONDUCERE ALE DEBITORULUI

[Articolul 220.](#) Membrii organelor de conducere ale debitorului

[Articolul 221.](#) Răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului

[Articolul 222.](#) Sesizarea organelor procuraturii

Capitolul XV
REGISTRUL CAUZELOR DE INSOLVABILITATE

[Articolul 223.](#) Conținutul registrului cauzelor de insolabilitate

[Articolul 224.](#) Accesul la registru

Capitolul XVI
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

[Articolul 225.](#) Insolabilitatea transfrontalieră

[Articolul 226.](#) Situația proceselor pendinte

[Articolul 227.](#) Intrarea în vigoare a prezentei legi

Notă: În textul legii, cuvintele "complex unic" se înlocuiesc cu cuvintele "complex patrimonial unic" conform [Legii nr.64-XVI din 27.03.2008](#), în vigoare 25.04.2008

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Scopul și domeniul de reglementare

(1) Scopul prezentei legi este stabilirea unui cadru juridic pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii planului sau prin lichidarea patrimoniului debitorului și distribuirea produsului obținut.

(2) Prezenta lege este aplicabilă întreprinderilor, indiferent de tipul lor de proprietate și forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăților de asigurări, fondurilor de investiții, companiilor fiduciare, societăților necomerciale în proces de insolabilitate, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit.

(3) Statul, unitățile administrativ-teritoriale și persoanele juridice de drept public nu sînt subiecte ale insolabilității.

(4) Procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile [Codului de procedură civilă](#) și ale prezentei legi.

[Art.1 modificat prin [Legea nr.27-XVII din 15.06.2009](#), în vigoare 19.06.2009]

[Art.1 modificat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

insolabilitate - situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea de a-și onora obligațiile de plată;

proces de restructurare - proces de realizare a unui set de măsuri financiare, organizatorice, operaționale și juridice, inițiate de proprietarul întreprinderii, de acționarii, asociații (membrii) și/sau de managerul ei, de creditorii sau de autoritățile publice centrale și locale, orientate spre remedierea financiară și economică a întreprinderii pe bază de capitalizare și reorganizare, schimbare a structurii activelor și modificare a procesului operațional de producție;

datorie - obligație bănească a întreprinderii neexecutată la momentul încheierii acordului-memorandum, care se include în obiectul lui;

obligații de plată curente – impozite, taxe și alte obligații de plată, credite și dobânzi aferente, majorări de întârziere (penalități), calculate din momentul intentării procesului de insolabilitate;

moratoriu – amînarea, pe un anumit termen, a îndeplinirii obligațiilor pecuniare de către debitor;

convertire a datoriilor în acțiuni - transformare în acțiuni a datoriilor întreprinderii la cererea creditorilor ei;

debitor - orice persoană care are datorii la plata creanțelor scadente, inclusiv a creanțelor fiscale, și împotriva căreia a fost depusă în instanța de judecată o cerere de intentare a unui proces de insolabilitate;

incapacitate de plată - situație a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a-și executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale. Incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul cînd debitorul a încetat să efectueze plăți;

supraîndatorare - situație financiară a debitorului, a cărui răspundere este limitată prin lege la valoarea patrimoniului lui, în care valoarea bunurilor nu mai acoperă obligațiile existente ale acestuia;

procedură a planului - procedură aplicabilă debitorului în cadrul procesului de insolabilitate, reprezentînd modalitatea de satisfacere a creanțelor creditorilor prin realizarea unui plan complex de

măsuri de remediere financiară și economică a debitorului și/sau de valorificare a masei debitoare;

lichidare a patrimoniului - procedură aplicabilă debitorului în cadrul procesului de insolvabilitate care constă în valorificarea masei debitoare în vederea obținerii de mijloace bănești pentru satisfacerea creanțelor creditorilor și care finalizează cu lichidarea debitorului ca subiect de drept;

administrator - persoană desemnată de instanța de judecată pentru supravegherea și/sau administrarea patrimoniului debitorului în cadrul procesului de insolvabilitate în modul și în conformitate cu competențele stabilite de prezenta lege;

obligație fiscală - obligație de a plăti impozite, taxe și alte sume la bugetul public național în ordinea și în condițiile stabilite de lege;

masă debitoare - toate bunurile aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolvabilitate, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sînt pasibile de executare silită;

creditori garanțați - clasă de creditori ale căror creanțe față de debitor au apărut înainte de intentarea procesului de insolvabilitate și sînt asigurate prin garanții reale în conformitate cu legea;

creditori chirografari - clasă de creditori ale căror creanțe față de debitor au apărut înainte de intentarea procesului de insolvabilitate și nu sînt asigurate prin garanții;

creditori ai masei - clasă de creditori ale căror creanțe față de debitor au apărut după intentarea procesului de insolvabilitate și se execută în prealabil în mod curent pe măsura apariției lor;

obligație pecuniară - obligație a debitorului de a plăti creditorului o anumită sumă de bani în baza unui contract sau în baza unei obligații extracontractuale, prevăzute de Codul civil.

[Art.2 modificat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

[Art.2 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 3. Modalitatea de depășire a insolvabilității întreprinderilor

Insolvabilitatea întreprinderilor se depășește prin proces judiciar, care este un proces de insolvabilitate ce se aplică întreprinderilor insolvabile și altor subiecți insolvabili și se intentează de instanța de judecată.

[Art.3 în redacția [Legii nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

Articolul 4. Organul care aplică procesul de restructurare

[Art.4 abrogat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

[Art.4 în redacția [Legii nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Capitolul II

APLICAREA PROCESULUI DE RESTRUCTURARE

Secțiunea 1

Restructurarea și etapele ei

Articolul 5. Criteriile și condițiile de selectare a întreprinderii pentru desfășurarea procesului de restructurare

[Art.5 abrogat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

[Art.5 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 6. Moratoriul asupra datoriilor

[Art.6 abrogat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

Articolul 7. Constituirea Comisiei de restructurare

[Art.7 abrogat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

[Art.7 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 8. Elaborarea planului de restructurare și/sau business-planului și proiectului de investiții

[Art.8 abrogat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

Articolul 9. Procedura de izolare

[Art.9 abrogat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

[Art.9 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 10. Perioada de postizolare

[Art.10 abrogat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

[Art.10 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 11. Convertirea datoriilor în acțiuni

[Art.11 abrogat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

[Art.11 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

[Art.11 în redacția [Legii nr.1528-XV din 12.12.2002](#), în vigoare 31.12.2002]

Articolul 12. Condițiile aplicării moratorului, izolării și postizolării

[Art.12 abrogat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

Articolul 13. Încetarea acțiunii acordului-memorandum

[Art.13 abrogat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

Secțiunea a 2-a

Drepturile și obligațiile administrației întreprinderii

Articolul 14. Drepturile și obligațiile administrației întreprinderii

[Art.14 abrogat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

Secțiunea a 3-a

Drepturile și obligațiile consiliului creditorilor

Articolul 15. Drepturile și obligațiile Consiliului Creditorilor

[Art.15 abrogat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

[Art.15 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 16. Ședințele Consiliului Creditorilor

[Art.16 abrogat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

Capitolul III

INTENTAREA PROCESULUI DE INSOLVABILITATE ȘI PARTICIPANȚII LA PROCES

Secțiunea 1

Principii generale

Articolul 17. Competența instanței de judecată

(1) Cererea de intentare a procesului de insolabilitate se examinează de către instanța de judecată în conformitate cu competența materială și teritorială stabilită de [Codul de procedură civilă](#).

(2) Instanța de judecată dispune de competență exclusivă la judecarea litigiilor ce țin de masa debitoare. Instanța examinează din oficiu toate circumstanțele relevante pentru procesul de insolabilitate.

(3) Încheierile instanței de judecată pot fi adoptate și fără citarea părților dacă prezenta lege nu prevede altfel în mod expres.

Articolul 18. Citarea participanților la proces

Citarea participanților la proces se efectuează de către instanța de judecată din oficiu. Instanța poate dispune notificarea participanților de către administrator.

Articolul 19. Publicarea hotărârilor și încheierilor

(1) Dispozitivul hotărârilor și încheierilor instanței de judecată urmează, conform prezentei legi, să fie publicate de ea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Cheltuielile de publicare se atribuie la cheltuielile de judecată.

(2) Instanța de judecată poate dispune publicarea dispozitivului hotărârilor și încheierilor și în ziarele locale din zonele unde debitorul își are sediul sau sînt concentrate sediile celor mai mulți creditori.

(3) Notificarea participanților conform alin.(1) și (2) se consideră efectuată după expirarea a 2 zile de la publicare.

(4) Notificarea participanților conform prezentului articol se consideră suficientă pentru dovada citării chiar dacă prezenta lege prevede și o altă modalitate de notificare.

Articolul 20. Recursul împotriva hotărârilor și încheierilor instanței de judecată

(1) Hotărârile și încheierile instanței de judecată pot fi atacate numai cu recurs și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

(2) Recursul nu suspendă executarea hotărârilor și încheierilor instanței de judecată.

Secțiunea a 2-a

Condițiile intentării procesului de insolvabilitate și acțiunile preliminare

Articolul 21. Cererea introductivă

Procesul de insolvabilitate se intentează doar în baza cererii de intentare a procesului de insolvabilitate (denumită în continuare - cerere introductivă).

Articolul 22. Temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate

(1) Intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existența unui temei de intentare.

(2) Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate este incapacitatea de plată a debitorului.

(3) Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate este supraîndatorarea debitorului, în cazul în care debitorul reclamat este o persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limita patrimoniului ei. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă este posibil așa ceva conform circumstanțelor.

Articolul 23. Componența și mărimea obligațiilor

(1) Componența și mărimea obligațiilor debitorului sînt cele existente la momentul depunerii cererii introductive dacă prezenta lege nu prevede altfel.

(2) Pentru determinarea existenței temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate se iau în considerare:

a) mărimea obligațiilor contractuale ale debitorului, inclusiv a datoriilor pentru credite plus dobînda. Penalitățile pentru neexecutarea acestor obligații nu se iau în calcul la determinarea valorii lor;

b) mărimea obligațiilor la bugetul public național prevăzute de lege, fără penalități și alte sancțiuni financiare.

(3) Creanțele creditorilor se consideră validate conform art.136.

Articolul 24. Dreptul de a depune cerere introductivă

Dreptul de a depune cerere introductivă îl au debitorul, creditorii și alte persoane indicate în prezenta lege.

Articolul 25. Dreptul debitorului de a depune cerere introductivă

(1) Debitorul este în drept să depună cerere introductivă în situația în care există pericolul intrării lui

în incapacitate de plată când, în mod previzibil, nu-și va putea executa obligațiile pecuniare la scadență.

(2) Dreptul de a depune cerere introductivă în numele debitorului conform alin.(1), în cazul în care acesta nu este persoană fizică, îl are organul executiv, persoana care, conform legislației în vigoare, are dreptul de reprezentare a debitorului, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului.

Articolul 26. Obligația debitorului de a depune cerere introductivă

(1) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art.22.

(2) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă și dacă:

a) executarea integrală a creanțelor scadente ale unuia sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditori;

b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor.

(3) Debitorul este obligat să depună cererea imediat, dar nu mai târziu decât la expirarea unei luni din data survenirii temeiurilor indicate la alin.(2) al prezentului articol și la art.22 alin.(2).

(4) Dacă debitorul nu depune cererea în cazul și în termenul prevăzut de prezentul articol, persoana care, conform legislației în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu responsabilitate nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin.(3). Aceste persoane pot fi trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

[Art.26 modificat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

Articolul 27. Insolvabilitatea intenționată și insolvabilitatea fictivă

(1) În cazul insolvabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organelor executive sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvabilitate intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sînt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

(2) Dacă debitorul depune cerere introductivă în cazul în care el dispune de posibilități reale de a satisface integral creanțele creditorilor (insolvabilitate fictivă), debitorul poartă răspundere pentru prejudiciile cauzate creditorilor prin depunerea cererii în cauză.

Articolul 28. Conținutul cererii introductive a debitorului

(1) În cererea introductivă a debitorului trebuie să fie indicate:

a) codul fiscal și numerele tuturor conturilor bancare ale debitorului;

b) valoarea creanțelor creditorilor, mărimea dobînzilor și penalităților aferente;

c) temeiul creanțelor și termenele de executare a acestora, cu specificarea sumei creanțelor decurgînd din daunele cauzate vieții și sănătății, precum și a creanțelor salariale față de angajații debitorului;

d) suma datoriilor la bugetul public național;

e) motivarea temeiului insolvabilității;

f) date despre cererile de chemare în judecată a debitorului, primite spre examinare de instanțele de judecată, precum și despre titlurile executorii asupra bunurilor debitorului;

g) date despre bunurile debitorului, inclusiv despre mijloacele bănești și creanțele lui.

(2) În cererea debitorului persoană fizică se va reflecta, de asemenea, situația obligațiilor lui de altă natură nelegate de activitatea lui de întreprinzător.

(3) În cerere, debitorul poate solicita și motiva aplicarea procedurii planului.

Articolul 29. Anexele la cererea introductivă a debitorului

La cererea introductivă a debitorului se anexează:

a) copia de pe statutul debitorului (sau de pe contractul lui de asociere);

- b) lista participanților (membrilor) debitorului;
- c) bilanțul contabil la data ultimului raport financiar;
- d) documentele care atestă componența și valoarea bunurilor debitorului persoană fizică (întreprinzător individual);
- e) datele din registrele publice despre bunurile debitorului, inclusiv despre bunurile lui gajate;
- f) ultimul raport de audit și/sau al cenzorului cu privire la rezultatele controlului activității financiare a debitorului;
- g) lista creditorilor și debitorilor, cu specificarea datoriilor creditoare și debitoare, a adreselor și datelor de identificare ale creditorilor și debitorilor;
- h) alte probe ce confirmă informațiile menționate la art.28.

Articolul 30. Cererea introductivă depusă de creditor

(1) Creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvență și își poate argumenta creanțele și temeiurile de intentare a procesului de insolvență.

(2) Dacă cererea introductivă este admisă spre examinare, instanța de judecată este dator să-l audieze pe debitor.

(3) Creditorul nu este în drept să inițieze proces de insolvență debitorului în cazul în care acesta se află în proces de restructurare.

[Art.30 modificat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 31.12.2006]

Articolul 31. Notificarea prealabilă

(1) Creditorul va depune cerere introductivă numai după notificarea prealabilă a debitorului.

(2) Notificarea prealabilă se consideră făcută dacă, pînă la depunerea cererii introductive, debitorul a fost informat de către executorul judecătoresc sau de către creditor, sau, în cazurile prevăzute expres de [Codul fiscal](#), de către organele abilitate despre înaintarea spre executare a titlului executoriu sau a altui document echivalent cu el în condițiile prevăzute expres de [Codul de executare](#).

(3) Creditorul care depune, în condițiile art.131, cerere de înaintare a creanțelor după intentarea procesului de insolvență nu este obligat să probeze notificarea prealabilă.

[Art.31 modificat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006]

Articolul 32. Conținutul cererii introductive a creditorului și documentele anexate

(1) În cererea introductivă a creditorului (creditorilor) trebuie să fie indicate:

- a) denumirea (numele și prenumele) creditorului și a debitorului, sediul, (adresa) și alte date de identificare ale acestora;
- b) suma creanțelor creditorului, mărimea dobînzilor și penalităților aferente;
- c) temeiul creanțelor și termenul executării lor;
- d) mențiuni despre alte probe ce confirmă creanța creditorului;
- e) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii.

(2) La cererea introductivă a creditorului se anexează:

a) documentele ce adevăresc existența obligațiilor debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, temeiul intentării procesului de insolvență și alte documente care justifică cererea creditorului;

b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor;

c) copia hotărîrii definitive a instanței de judecată sau copia hotărîrii arbitrale, decizia (hotărîrea) organului abilitat prin lege, care, la acel moment, este executorie, cu prezentarea obligatorie de către creditor a probelor ce confirmă transmiterea spre executare a titlului executoriu sau a altui document echivalent cu el în condițiile prevăzute expres de [Codul de executare](#).

(3) La cererea privind încasarea creanțelor fiscale, creditorul anexează dovada aplicării măsurilor de executare silită a creanțelor fiscale în conformitate cu legislația.

[Art.32 modificat prin [Legea nr.194-XVI din 26.09.2008](#), în vigoare 24.10.2008]

[Art.32 completat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006]

Articolul 33. Admiterea cererii introductive spre examinare

(1) Instanța de judecată este obligată să admită spre examinare cererea introductivă depusă cu respectarea prevederilor [Codului de procedură civilă](#) și ale prezentei legi.

(2) Despre admiterea cererii introductive instanța de judecată adoptă o încheiere imediat, dar în cel mult 3 zile de la data depunerii cererii și înștiințează în acest termen creditorii cunoscuți, indicați în cererea introductivă, cu propunerea de a prezenta o referință. Încheierea de admitere a cererii introductive poate fi atacată cu recurs în modul stabilit de [Codul de procedură civilă](#).

(3) Prin încheierea consemnată la alin.(2), instanța de judecată dispune aplicarea măsurilor de asigurare.

[Art.33 completat prin [Legea nr.108 din 04.06.2010](#), în vigoare 09.07.2010]

Articolul 34. Returnarea fără examinare a cererii introductive

(1) Instanța de judecată returnează fără examinare cererea introductivă întocmită cu încălcarea art.32.

(2) În cazul în care debitorul a depus cererea introductivă în temeiul obligației prevăzute la art.26, dar nu a anexat la ea documentele prevăzute la art.29, instanța de judecată admite cererea solicitând prezentarea documentelor în ordinea pregătirii cauzei pentru dezbaterile judiciare.

Articolul 35. Dispunerea măsurilor de asigurare

(1) Instanța de judecată ia toate măsurile necesare pentru a preveni modificarea stării bunurilor debitorului în perioada de pînă la intentarea procesului de insolvență.

(2) Pe lângă măsurile de asigurare prevăzute de [Codul de procedură civilă](#), instanța de judecată aplică următoarele măsuri de asigurare:

- a) numește un administrator provizoriu;
- b) dispune înlăturarea debitorului de la gestionarea patrimoniului sau emite prescripția ca deciziile privind gestionarea patrimoniului să fie luate doar cu acordul prealabil al administratorului provizoriu;
- c) pune sub sechestru toate bunurile debitorului și corespondența lui comercială;
- d) suspendă executarea silită asupra bunurilor debitorului;
- e) pune sub interdicție înstrăinarea de către debitor a bunurilor sale sau decide ca acestea să poată fi înstrăinate doar cu învoirea expresă a administratorului provizoriu.

(3) Dacă măsurile de asigurare prevăzute la alin.(2) nu sînt suficiente, instanța de judecată poate dispune aducerea silită a debitorului și audierea lui în stare de arest. Dacă debitorul nu este o persoană fizică, aceste măsuri sînt aplicate reprezentanților lui.

(4) Încălcarea de către debitor a dispozițiilor alin.(2) lit.e) are efectele prevăzute la art.113.

(5) Dacă instanța de judecată transmite administratorului provizoriu dreptul de dispoziție asupra bunurilor debitorului, atunci acesta trebuie să ia măsurile prevăzute la art.88.

[Art.35 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 36. Statutul și competența administratorului provizoriu

(1) Din momentul desemnării administratorului provizoriu și înlăturării debitorului de la gestionarea întreprinderii, atribuțiile de administrare și de dispoziție asupra bunurilor debitorului sînt transmise administratorului provizoriu.

(2) Administratorul provizoriu este obligat:

- a) să întreprindă acțiuni pentru asigurarea păstrării bunurilor debitorului și integrității lor;
- b) să continue administrarea întreprinderii pînă la adoptarea hotărîrii de intentare a procesului de insolvență, dacă instanța nu va dispune suspendarea activității pentru a se evita diminuarea valorii bunurilor debitorului;
- c) să verifice dacă debitorul dispune de bunuri suficiente pentru suportarea cheltuielilor procesului de insolvență;

d) la solicitarea instanței de judecată, verifică existența temeiurilor de intentare a procesului de insolvență și oportunitatea continuării activității întreprinderii debitorului.

(3) În cazul menținerii dreptului de gestiune al debitorului și desemnării administratorului provizoriu, instanța de judecată stabilește împuternicirile administratorului provizoriu.

(4) Administratorul provizoriu are dreptul să intre în spațiile de serviciu ale debitorului și să studieze documentele aflate acolo. Debitorul este obligat să pună la dispoziție administratorului provizoriu documentele activității economice și documentele de evidență contabilă.

(5) Remunerația administratorului provizoriu se stabilește de către instanța de judecată din contul persoanei care a depus cererea introductivă.

[Art.36 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 37. Notificarea aplicării măsurilor de asigurare

(1) Instanța de judecată notifică imediat despre aplicarea măsurilor de asigurare Registrul de stat al întreprinderilor și Registrul de stat al organizațiilor, Registrul bunurilor imobile și alte registre în care se înregistrează gajul, băncile, organele cadastrale teritoriale, autoritățile vamale, oficiile poștale, stațiile de cale ferată, depozitele portuare și vamale, alte locuri de înmagazinare din circumscripția în care debitorul își are sediul ori dispune de filiale sau sucursale pentru a sista orice operațiune cu bunurile debitorului, cerându-le acestora, de asemenea, să-i predea corespondența debitorului și orice alte comunicări sosite pe adresa lui.

(2) Suplimentar la notificarea efectuată conform alin.(1), instanța de judecată poate dispune publicarea, în modul prevăzut la art.19, a dispozitivului încheierii de aplicare a măsurilor de asigurare.

(3) Încheierea instanței de judecată privind aplicarea măsurilor de asigurare poate fi atacată cu recurs de către debitor.

Articolul 38. Executarea măsurilor de asigurare

(1) După desemnare, administratorul provizoriu întocmește și prezintă, în cel mai scurt timp posibil, instanței de judecată un raport cu privire la executarea măsurilor de asigurare.

(2) În cazul înlăturării debitorului de la gestionarea patrimoniului, administratorul provizoriu este obligat să vîndă bunurile perisabile sau supuse deprecierii iminente și să depună/să transfere la bancă, în contul debitorului, sumele realizate din aceste vînzări.

(3) După aplicarea ștampilei instanței de judecată, registrele contabile și titlurile de valoare ridicate de la debitor vor fi depuse de administratorul provizoriu la instanța de judecată. Aceasta poate autoriza administratorul să rețină temporar registrele contabile pentru documentare.

[Art.38 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 39. Referința debitorului la cererea creditorilor

(1) În cazul în care cererea introductivă este înaintată de creditor, debitorul prezintă instanței de judecată referința la cererea introductivă.

(2) În referință, la cererea introductivă, debitorul trebuie să indice:

a) suma totală a datoriilor sale față de creditorii, inclusiv datoriile față de angajați și față de bugetul public național;

b) datele privind toate bunurile debitorului și creanțele față de debitori;

c) codul său fiscal și numerele tuturor conturilor sale bancare;

d) contestațiile motivate la cererea introductivă dacă asemenea contestații există;

e) alte informații necesare.

(3) La referință la cererea introductivă, debitorul anexează actele indicate la art.29.

(4) Lipsa referinței la cererea introductivă nu împiedică examinarea ei.

Articolul 40. Acțiunile preliminare intentării procesului

(1) Măsurile pentru pregătirea preliminară a examinării cauzei privind insolvențabilitatea debitorului se iau de către instanța de judecată conform prevederilor [Codului de procedură civilă](#) și ale prezentei legi.

(2) În cazul cînd debitorul înaintează anumite obiecții, inclusiv în referința la cererea introductivă a creditorului, instanța de judecată apreciază aceste circumstanțe înainte de a emite hotărîrea asupra intentării procesului de insolabilitate. În acest sens, instanța audiază debitorul, creditorii care au depus cererea introductivă și, după caz, experții, specialiștii, administratorul provizoriu, dacă acesta a fost desemnat.

(3) În cazul în care debitorul persoană fizică nu se află în țară sau nu poate fi audiat din alte motive întemeiate, iar audierea lui poate tărăgăna substanțial derularea procesului de insolabilitate, instanța de judecată poate audia reprezentantul sau rudele debitorului.

(4) În urma examinării obiecțiilor debitorului asupra cererii introductive, instanța de judecată adoptă o încheiere care va conține în special mărimea revendicărilor asupra cărora obiecțiile debitorului au fost considerate neîntemeiate. Această încheiere va confirma mărimea creanțelor creditorilor care au depus cerere introductivă.

Articolul 41. Retragerea cererii introductive

Cererea introductivă poate fi retrasă, de către cel care a depus-o, pînă la adoptarea hotărîrii privind intentarea procesului de insolabilitate sau de respingere a cererii.

Articolul 42. Interdicții privind divulgarea informațiilor

Publicarea sau divulgarea în alt mod a informațiilor privind insolabilitatea debitorului pînă la data intentării procesului de insolabilitate se interzice. Publicarea sau divulgarea în alt mod a unor astfel de informații se pedepsește conform legii, iar persoana care a încălcat această interdicție este obligată la plata despăgubirilor.

Articolul 43. Prejudicierea reputației comerciale

Persoana care depune în mod intenționat, fără existența unui temei de insolabilitate, o cerere de intentare a procesului de insolabilitate contra debitorului pentru a-i aduce prejudicii reputației lui comerciale este obligată la plata despăgubirilor conform legii.

Secțiunea a 3-a

Intentarea procesului de insolabilitate

Articolul 44. Hotărîrea de intentare a procesului de insolabilitate

(1) Instanța de judecată hotărîște, în baza aprecierii temeiului insolabilității și a faptelor constatate în cadrul examinării cererii introductive, asupra intentării procesului de insolabilitate sau asupra respingerii cererii introductive.

(2) Hotărîrea de intentare a procesului de insolabilitate devine executorie din momentul pronunțării ei.

(3) Prin hotărîrea de intentare a procesului de insolabilitate se desemnează administratorul insolabilității.

(4) Hotărîrea de intentare a procesului de insolabilitate va include:

- a) denumirea (numele și prenumele), sediul (adresa), domeniul de activitate al debitorului;
- b) numele, prenumele și adresa administratorului;
- c) locul, data și ora primei adunări a creditorilor pentru audiere a raportului administratorului (adunarea de raportare) și a adunării de validare a mărimii creanțelor (adunarea de validare);
- d) ora intentării procesului de insolabilitate.

(5) Dispozitivul hotărîrii de intentare a procesului de insolabilitate trebuie să conțină apelul către creditorii de a-și depune creanțele pînă la adunarea de validare, apelul special către creditorii garantați de a preciza neîntîrziat bunurile asupra cărora dețin un drept prioritar, precum și temeiul acestui drept.

Articolul 45. Publicitatea hotărîrii

(1) Dispozitivul hotărîrii de intentare a procesului de insolabilitate se publică în termen de 10 zile din data adoptării acesteia, conform art.19.

(2) Instanța de judecată afișează hotărîrea de intentare a procesului de insolvabilitate în incinta sa, iar administratorul o expediază, în mod obligatoriu, Registrului de stat al întreprinderilor și Registrului de stat al organizațiilor, tuturor registrelor în care se înregistrează gajul, inspectoratului fiscal de stat teritorial, organului cadastral teritorial, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, registrelor de stat ale transporturilor, Camerei de Comerț și Industrie, ministerului de ramură, băncilor în care debitorul are conturi, precum și altor instituții și autorități relevante în fiecare caz concret.

(3) Hotărîrea de intentare a procesului de insolvabilitate servește drept temei pentru introducerea mențiunilor în registrele respective. Din data primirii copieii de pe hotărîrea de intentare a procesului de insolvabilitate, dar în cel mult în termenul prevăzut la art.19 alin.(3), instituțiile și organele menționate la alin.(2) din prezentul articol înscriu consemnările convenite la rubrica debitorului sau a bunurilor debitorului și sistează orice altă înregistrare legată de statutul juridic al debitorului sau al bunurilor acestuia. Din acest moment, orice înscriere privind înregistrarea sau modificarea statutului juridic al debitorului sau al bunurilor acestuia se va efectua doar la cererea administratorului.

[Art.45 modificat prin [Legea nr.130-XVI din 07.06.2007](#), în vigoare 06.07.2007]

[Art.45 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 46. Aplicarea procesului de insolvabilitate față de moștenitorii debitorului decedat

(1) Dacă debitorul persoană fizică decedează după intentarea procesului de insolvabilitate, procesul va continua, moștenitorii luînd locul debitorului în proces chiar dacă au acceptat moștenirea în măsura în care pasivele nu depășesc activele masei succesiunii.

(2) În cazul în care există mai mulți moștenitori, aceștia vor fi reprezentați în procesul de insolvabilitate de moștenitorul desemnat ca reprezentant al debitorului. Dacă un asemenea reprezentant nu este desemnat în termen de 10 zile de la data decesului debitorului, instanța de judecată va desemna persoana care va reprezenta debitorul.

Articolul 47. Recursul împotriva hotărîrii de intentare sau de respingere a procesului de insolvabilitate

(1) Hotărîrea de intentare a procesului de insolvabilitate poate fi atacată cu recurs de către debitor.

(2) Hotărîrea de respingere a cererii introductive poate fi atacată cu recurs de către părțile la proces. Imediat după ce hotărîrea cu privire la respingerea cererii introductive este pronunțată, dispozitivul acestei hotărîri va fi publicat în modul prevăzut la art.19.

(3) Hotărîrea cu privire la respingerea cererii introductive nu afectează consecințele acțiunilor legale întreprinse de administratorul provizoriu sau ale acțiunilor legale întreprinse față de acesta.

(4) Dacă cererea introductivă a fost respinsă, faptul acesta nu împiedică depunerea ulterioară a unei noi cereri introductive în cazul întrunirii condițiilor prevăzute la art.30.

Articolul 48. Ridicarea măsurilor de asigurare

Măsurile de asigurare se ridică în conformitate cu prevederile [Codului de procedură civilă](#) și ale prezentei legi. Încheierea cu privire la ridicarea măsurilor de asigurare se publică, în modul prevăzut la art.37, pentru aplicarea măsurilor de asigurare.

Articolul 49. Efectele respingerii cererii sau admitterii recursului

(1) Dacă cererea introductivă este respinsă pe motiv că nu este întemeiată sau dacă a fost admis recursul asupra hotărîrii de intentare a procesului de insolvabilitate pe același motiv, cheltuielile procesului de insolvabilitate vor fi suportate de partea care a înaintat cererea introductivă.

(2) Din data respingerii cererii sau admitterii recursului, măsurile de asigurare sînt anulate. Instanța de judecată notifică, despre hotărîre sau decizie, instituțiile și organele indicate la art.45 alin.(3) și publică dispozitivul hotărîrii sau deciziei conform art.19.

Secțiunea a 4-a

Masa debitoare, creanțele și clasele creditorilor

Articolul 50. Componenta masei debitoare

(1) Masa debitoare cuprinde toate bunurile debitorului la data intentării procesului de insolabilitate, precum și cele pe care el le dobîndește și le recuperează pe parcursul procesului.

(2) Proprietatea deținută de debitor în comun cu terții este raportată cu titlu provizoriu la masa debitoare, indiferent de acordurile încheiate între ei. Partajul proprietății debitorului se face de către administrator în cazul în care instanța de judecată stabilește dreptul real al terților asupra bunurilor respective.

(3) Bunurile aflate în proprietatea comună în devălmășie a soților se includ în masa debitoare. Debitorul răspunde pentru obligații doar cu partea sa din proprietatea comună în devălmășie, urmînd ca instanța de judecată să separe cota corespunzătoare din proprietatea comună în conformitate cu dispozițiile Codului civil.

Articolul 51. Bunurile care nu se includ în masa debitoare

(1) Nu se includ în masa debitoare bunurile scoase din circuitul civil, bunurile care, conform [Codului de procedură civilă](#), nu sînt pasibile de executare silită și drepturile patrimoniale inalienabile ale debitorului.

(2) Dacă în masa debitoare există bunuri excluse din circuitul civil, administratorul notifică proprietarul lor. Acesta este obligat să ridice bunurile în termen de 30 de zile din momentul notificării. În cazul încălcării termenului stabilit, proprietarul trebuie să restituie cheltuielile de întreținere a bunurilor excluse din circuitul civil.

(3) Fondul social de locuințe, instituțiile preșcolare și obiectivele de infrastructură comunală sînt transmise autorităților administrației publice locale în modul prevăzut la alin.(2). Obligațiile de întreținere și de menținere în funcțiune a acestor obiective conform destinației lor trec la autoritățile administrației publice locale la expirarea a 30 de zile de la notificarea lor despre acest fapt. Obiectivele sînt transmise necondiționat în starea în care se află la data transmiterii lor. Finanțarea întreținerii acestor obiective se efectuează de la bugetele respective.

Articolul 52. Destinația masei debitoare

Masa debitoare servește la executarea creanțelor patrimoniale ale creditorilor.

Articolul 53. Creditorii chirografari

(1) Creditorii chirografari sînt creditorii negaranțați care au, la momentul intentării procesului de insolabilitate, o creanță patrimonială față de debitor.

(2) Creanța patrimonială a creditorilor chirografari se consideră născută pînă la momentul intentării procesului de insolabilitate în cazul în care raporturile pe care se bazează au apărut pînă la acest moment.

Articolul 54. Ordinea de executare a creanțelor chirografare

(1) Creanțele chirografare se împart în următoarele ranguri:

1) creanțe din dăunarea sănătății sau cauzarea morții. Capitalizarea acestor creanțe se face conform prevederilor [Legii nr.123-XIV din 30 iulie 1998](#) cu privire la capitalizarea plăților periodice;

2) creanțele salariale față de angajați și remunerația care rezultă din valorificarea obiectelor dreptului de autor și ale drepturilor conexe;

3) creanțele pentru creditele acordate de Ministerul Finanțelor (suma principală, dobînda, comisionul de angajament, fondul de risc), creditele interne și externe acordate cu garanție de stat, impozitele și alte obligațiuni de plată la bugetul public național;

4) creanțele de restituire (achitare) a datoriilor față de rezervele materiale ale statului;

5) alte creanțe chirografare care nu sînt de rang inferior;

6) creanțele chirografare de rang inferior care au următoarele clase:

a) dobînda la creanțele creditorilor chirografari calculată după intentarea procesului;

b) cheltuielile unor creditori chirografari suportate în procesul de insolabilitate;

c) amenzile, penalitățile și recuperarea prejudiciilor, inclusiv a celor cauzate de neexecutarea obligațiilor sau din executarea lor necorespunzătoare;

d) creanțele din prestațiile gratuite ale debitorului;

e) creanțele legate de rambursarea creditelor de capitalizare ale unui asociat și alte asemenea creanțe.

(2) Creanțele chirografare se execută conform rangului acestora. Creanțele următorului rang se execută numai după executarea în totalitate a creanțelor rangului precedent. În caz de insuficiență a masei debitoare, distribuirea bunurilor în cadrul aceluiași rang se efectuează proporțional.

(3) Prevederile alin.(2) se aplică în modul corespunzător și pentru clasele de creditori de rang inferior.

[Art.54 modificat prin [Legea nr.111 din 17.05.2012](#), în vigoare 26.06.2012]

[Art.54 completat prin [Legea nr.268-XVI din 28.07.2006](#), în vigoare 08.09.2006]

[Art.54 modificat prin [Legea nr.154-XVI din 21.07.2005](#), în vigoare 23.09.2005]

[Art.54 completat prin [Legea nr.425-XV din 30.10.2003](#), în vigoare 05.12.2003]

Articolul 55. Efectul cesiunii creanței

În cazul cesiunii creanței, natura și rangul creanțelor nu se modifică.

Articolul 56. Creanțele neajunse la scadență, creanțele condiționate și creanțele privind prestațiile periodice

(1) Creanțele neajunse la scadență se consideră scadente din momentul intentării procesului de insolvență.

(2) Dacă nu sînt producătoare de dobîndă, creanțele specificate la alin.(1) vor fi scontate cu rata dobînzii legale. Astfel, ele se vor reduce la suma ce corespunde valorii creanței minus dobînda legală de la data intentării procesului de insolvență și pînă la scadența creanței.

(3) În procesul de insolvență, creanțele sub condiție rezolutorie vor fi considerate drept creanțe necondiționate, chiar dacă condiția nu a survenit.

(4) La calcularea creanțelor cu privire la prestațiile periodice, a căror sumă și perioadă sînt determinate, se ia în considerare suma care rezultă din mărimea prestațiilor neefectuate minus dobînda legală calculată din data intentării procesului de insolvență și pînă la data ultimei prestații.

Articolul 57. Răspunderea debitorilor solidari

(1) Creditorul căruia, pentru aceeași prestație, îi sînt datori debitori solidari poate cere oricărui dintre ei achitarea întregii sume pe care el o datorează la momentul intentării procesului de insolvență.

(2) Debitorii solidari și fidejuserul pot înainta creanțele pe care aceștia ar putea să le aibă prin executarea creanțelor creditorului pe viitor față de debitorul aflat în proces de insolvență numai dacă creditorul nu a înaintat creanțele sale în procesul de insolvență.

Articolul 58. Recalcularea creanțelor

Creanțele patrimoniale care nu au fost calculate în valoare monetară sau a căror valoare este supusă modificării urmează să fie calculate la valoarea determinată la momentul intentării procesului de insolvență.

Articolul 59. Separarea

Persoana care, în baza unui drept real sau personal, poate demonstra că bunul nu poate fi inclus în masa debitoare nu este creditor chirografar. În acest caz, prezenta lege nu se aplică, dreptul la separarea bunului fiind reglementat de alte legi.

Articolul 60. Compensarea în cazul separării

(1) Dacă bunul pasibil de separare a fost înstrăinat de către debitor pînă la intentarea procesului de

insolvabilitate sau de către administrator după intentarea acestui proces, persoana cu drept de separare are dreptul la cesiunea contraprestației dacă ultima nu a fost încă efectuată.

(2) Persoana cu drept de separare poate pretinde contraprestația dacă aceasta poate fi distinsă în masa debitoare.

Articolul 61. Creditorii garanți

(1) Creditorii care au un drept de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sînt îndreptățiți la satisfacerea prioritară a capitalului împrumutat, a dobînzii și a cheltuielilor aferente din contul bunului gajat.

(2) Alin.(1) se aplică și:

- a) creditorului care deține un bun sau un titlu în asigurarea dreptului său;
- b) creditorului care are un drept de retenție;
- c) statului, în cazul încasării impozitelor de orice fel și a taxelor vamale asupra unor bunuri care, conform legii, servesc drept garanție a plăților.

Articolul 62. Pierderea statutului de creditor garantat

În cazul în care creditorii enumerați la art.61 renunță la dreptul lor de executare prioritară a creanței sau în cazul în care creanța garantată nu este executată integral din valoarea bunului gajat, aceștia devin creditori chirografari pentru creanța care nu mai este prioritară sau pentru partea creanței neacoperită în mod prioritar.

Articolul 63. Cheltuielile masei debitoare

Din masa debitoare trebuie acoperite în prealabil cheltuielile procesului de insolvabilitate și obligațiile masei debitoare.

[Art.63 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 64. Cheltuielile procesului de insolvabilitate și alte obligații ale masei debitoare

(1) Cheltuielile procesului de insolvabilitate includ:

- a) cheltuielile de judecată;
- b) remunerația și cheltuielile administratorului provizoriu și ale administratorului, dacă au fost prevăzute.

(2) Alte obligații ale masei debitoare sînt:

a) obligațiile care rezultă din acțiunile de administrare, valorificare și distribuire a masei debitoare ale administratorului, inclusiv impozitele, taxele și alte obligații de plată care nu țin de cheltuielile procesului;

b) obligațiile din contractele bilaterale în măsura în care executarea lor trebuie făcută în interesul masei debitoare sau a căror executare urmează să fie efectuată după intentarea procesului de insolvabilitate;

c) obligațiile din îmbogățirea fără just temei a masei debitoare.

(3) Obligațiile rezultate din acțiunile și actele administratorului provizoriu, căruia i s-a transmis dreptul de dispoziție asupra bunurilor debitorului, sînt considerate obligații ale masei debitoare după intentarea procesului de insolvabilitate. Aceeași regulă se aplică și în cazul contractelor cu executare consecutivă în măsura în care administratorul provizoriu cere contraprestația în interesul bunurilor administrate.

(4) Dacă administratorul continuă contractul debitorului încheiat pînă la intentarea procesului de insolvabilitate, pentru partea prestației executată pînă la intentarea procesului de insolvabilitate creditorul are dreptul la o creanță chirografară. Aceeași regulă se aplică și în cazul în care creditorul, la cererea administratorului, a executat, după intentarea procesului de insolvabilitate, o obligație față de debitor ce trebuia executată pînă la intentare.

Articolul 65. Reprezentarea drepturilor creditorilor

(1) În cadrul derulării procedurilor de insolvență, interesele tuturor creditorilor sînt reprezentate de adunarea creditorilor și de comitetul creditorilor, instituite în baza prezentei legi. Din momentul admiterii cererii introductive, creditorii nu mai pot solicita debitorului executarea creanțelor în mod individual, cu excepția cazului în care creditorul garantat solicită separarea bunurilor pentru a-i fi transmise în vederea comercializării și stingerii datoriilor.

(2) Toate acțiunile împotriva debitorului sînt exercitate în numele creditorilor de către adunarea creditorilor și comitetul creditorilor, cu excepția cazurilor cînd prezenta lege prevede în mod expres exercitarea dreptului de către creditor în mod individual.

[Art.65 completat prin [Legea nr.108 din 04.06.2010](#), în vigoare 09.07.2010]

Secțiunea a 5-a Organele creditorilor

§ 1. Adunarea creditorilor

Articolul 66. Atribuțiile adunării creditorilor

(1) Adunarea creditorilor are următoarele atribuții:

- a) alege și dizolvă comitetul creditorilor, stabilește componența lui numerică și nominală;
- b) solicită instanței de judecată aplicarea față de debitor a procedurii planului;
- c) prezintă instanței de judecată propuneri referitoare la instituirea de restricții în activitatea și în gestiunea de către debitor a patrimoniului său;
- d) supraveghează activitatea administratorului examinînd rapoartele lui, solicită instanței de judecată destituirea și înlocuirea acestuia în cazurile stabilite la art.75;
- e) decide în privința termenelor și a formei de vînzare a bunurilor debitorului, precum și în privința prețului inițial de vînzare al acestor bunuri;
- f) decide în alte probleme ale desfășurării procesului de insolvență, în conformitate cu legea.

(2) Adunarea creditorilor poate cere administratorului explicații, informații sau rapoarte despre starea de lucruri și despre administrarea masei debitoare. Dacă nu este constituit un comitet al creditorilor, adunarea poate verifica soldul și rulajul banilor în contul de acumulare sau poate numi o persoană pentru o astfel de verificare.

[Art.66 completat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006]

Articolul 67. Convocarea creditorilor în adunare

(1) Creditorii sînt convocați în adunare de către administrator. La adunare participă creditorii garantați, creditorii masei debitoare și debitorul.

(2) În prima lor adunare creditorii se convoacă în cel mult 45 de zile din data publicării, conform art.45, a dispozitivului hotărîrii de intentare a procesului de insolvență. În prima lor adunare, creditorii decid, de regulă, în baza unui raport al administratorului, desfășurarea de mai departe a procesului de insolvență (adunarea de raportare).

(3) Adunarea la care sînt validate creanțele (adunarea de validare) are loc sub conducerea instanței de judecată și creditorii se convoacă în cel mult 15 zile din data adunării de raportare. Adunarea de validare poate avea loc la aceeași dată cu adunarea de raportare.

(4) În adunările ulterioare, creditorii se convoacă la cererea administratorului, a comitetului creditorilor sau a creditorilor ale căror creanțe constituie cel puțin 10% din suma totală a creanțelor înregistrate. Perioada dintre data depunerii cererii de convocare a adunării creditorilor și data convocării nu trebuie să depășească două săptămîni.

(5) Despre data, ora, locul și ordinea de zi a adunării creditorilor se va publica un aviz în modul stabilit la art.19.

(6) Încheierea de respingere a cererii de convocare a adunării creditorilor poate fi atacată cu recurs de către solicitant.

[Art.67 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 68. Desfășurarea adunării creditorilor

(1) Adunarea creditorilor este condusă de către președinte, care este ales din rândul creditorilor participanți la adunare.

(2) La fiecare adunare a creditorilor se întocmește un proces-verbal, în care se consemnează data, locul, ordinea de zi, participanții la ședință și se expune succint și clar luările de cuvânt și hotărârile adoptate. La procesul-verbal se anexează lista creditorilor participanți și a reprezentanților debitorului, actele de certificare a împuternicirilor. Instanța de judecată verifică legalitatea hotărârilor adoptate de creditori.

[Art.68 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 69. Cvorumul adunării creditorilor

(1) La adunarea creditorilor, unde se soluționează problemele privind lichidarea masei debitoare, dispun de drept de vot numai creditorii care au creanțe chirografare. Creditorii chirografari de rang inferior nu au drept de vot.

(2) În alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1), de dreptul de vot dispun și creditorii cu creanțe garantate.

(3) Adunarea creditorilor este deliberativă dacă la ea participă majoritatea absolută a creditorilor cu drept de vot care dețin mai mult de:

- a) 50 % din valoarea totală a creanțelor chirografare validate - în cazurile prevăzute la alin.(1);
- b) 50 % din valoarea totală a creanțelor validate - în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1).

(4) În cazul în care la adunarea creditorilor nu a fost întrunit numărul necesar de creditori cu drept de vot sau nu a fost reprezentată suma necesară a creanțelor, se va convoca o adunare repetată.

(5) Adunarea repetată a creditorilor este deliberativă, indiferent de numărul creditorilor cu drept de vot prezenți și de valoarea creanțelor reprezentate, dacă toți creditorii au fost notificați în modul și în termenul stabilit despre data, ora, locul și ordinea de zi a adunării.

(6) Dacă legea nu prevede altfel, hotărârile adunării creditorilor se adoptă cu votul majorității simple a creditorilor cu drept de vot prezenți la ședință, cu condiția ca aceștia să dețină cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor cu drept de vot validate pe care le reprezintă.

Articolul 70. Anularea hotărârii adunării creditorilor

(1) La cererea unui creditor chirografar, a unui creditor garantat sau a administratorului, făcută cunoscută la adunarea creditorilor și menționată în procesul-verbal, instanța de judecată poate decide anularea hotărârii adunării creditorilor care contravine intereselor creditorilor chirografari sau respingerea cererii de anulare.

(2) Anularea hotărârii adunării creditorilor trebuie adusă la cunoștința tuturor creditorilor. Încheierea de anulare poate fi atacată cu recurs de orice creditor chirografar sau creditor garantat. Încheierea de respingere poate fi atacată cu recurs de către solicitant.

§ 2. Comitetul creditorilor

Articolul 71. Constituirea comitetului creditorilor

(1) După intentarea procesului de insolvență și pînă la prima adunare a creditorilor, instanța de judecată poate institui un comitet al creditorilor, care va fi format, în mod obligatoriu, din reprezentanți ai tuturor claselor de creditori.

(2) Dacă instanța de judecată nu instituie un comitet al creditorilor, acesta poate fi instituit de adunarea creditorilor. În cazul în care comitetul creditorilor a fost deja instituit de instanță, adunarea decide asupra menținerii sau dizolvării lui. Adunarea poate alege noi membri ai comitetului atât pentru înlocuirea celor numiți, cât și pentru suplimentarea numărului lor.

(3) Adunarea creditorilor poate decide asupra instituirii comitetului creditorilor, modificării componenței sau dizolvării lui la orice etapă a procesului de insolvență.

(4) În componența comitetului creditorilor intră reprezentanți ai tuturor claselor de creditori, un reprezentant al angajaților dacă aceștia sînt creditori chirografari ai debitorului.

(5) La fiecare ședință a comitetului creditorilor, pentru a conduce ședința, se alege un președinte din rîndul membrilor comitetului creditorilor.

(6) Membrul comitetului creditorilor poate fi demis de instanța de judecată din motive întemeiate. Încheierea instanței de judecată de demitere poate fi luată din oficiu, la cererea adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor. Înainte de demitere, instanța de judecată audiază membrul comitetului. Încheierea de demitere poate fi atacată cu recurs de către cel demis.

[Art.71 completat prin [Legea nr.64-XVI din 27.03.2008](#), în vigoare 25.04.2008]

[Art.71 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

[Art.71 modificat prin [Legea nr.1265-XV din 19.07.2002](#), în vigoare 15.08.2002]

Articolul 72. Funcțiile și răspunderea membrilor comitetului creditorilor

(1) Membrii comitetului creditorilor acordă sprijin administratorului și supraveghează activitatea acestuia.

(2) Membrii comitetului creditorilor trebuie să se informeze cu privire la mersul afacerilor și să verifice documentele de evidență contabile, soldul și rulajul banilor în contul de acumulare.

(3) Hotărîrea comitetului creditorilor este valabilă dacă se adoptă cu votul majorității simple a membrilor, cu condiția ca aceștia să dețină cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor validate.

(4) În cazul în care își încalcă obligațiile atribuite prin prezenta lege, membrii comitetului creditorilor poartă răspundere pentru prejudiciul adus creditorilor garanți și chirografari.

[Art.72 modificat prin [Legea nr.1265-XV din 19.07.2002](#), în vigoare 15.08.2002]

Secțiunea a 6-a

Administratorul insolvabilității

Articolul 73. Desemnarea administratorului insolvabilității

(1) În calitate de administrator al insolvabilității sau de administrator provizoriu (denumiți în continuare *administrator*) se desemnează o persoană fizică înregistrată în calitate de întreprinzător individual, e independentă față de creditori și debitor.

(2) Pentru a putea fi desemnată în calitate de administrator al insolvabilității, persoana fizică trebuie să corespundă următoarelor criterii:

a) să fie cetățean al Republicii Moldova, cu domiciliu permanent pe teritoriul ei;

b) să aibă studii superioare în unul din următoarele domenii: administrativ, juridic, economico-financiar sau tehnic;

c) să aibă o experiență de cel puțin 5 ani de activitate în unul din următoarele domenii: administrativ, juridic, economico-financiar sau tehnic;

d) să dispună de certificat de instruire profesională în vederea desfășurării activității de administrator;

e) să nu aibă antecedente penale.

(3) Suplimentar la cerințele indicate la alin.(1), persoana desemnată în calitate de administrator:

[Lit.a) abrogată prin [Legea nr.27-XVII din 15.06.2009](#), în vigoare 19.06.2009]

b) al unei companii de asigurare sau al unui participant profesionist la piața valorilor mobiliare în proces de insolvență va corespunde criteriilor stabilite de Comisia Națională a Pieței Financiare.

(4) Nu pot fi desemnați în calitate de administrator:

a) membrii organelor de conducere ale debitorului, persoanele care au deținut funcții în organele de conducere ale debitorului sau persoanele care dețin cote de participație ori acțiuni în capitalul social al debitorului;

b) persoanele care au deținut funcții de conducere sau care au fost asociați ai unui alt debitor declarat insolvent în ultimele 24 de luni;

c) asociații cu răspundere nelimitată în societățile în nume colectiv și în comandită;

d) persoanele cu antecedente penale;

e) persoanele lipsite, în temeiul unei hotărâri judecătorești, de dreptul de a administra întreprinderi și alte persoane juridice;

f) persoanele apropiate sau dependente de judecătorul care examinează cazul de insolvență.

(5) Administratorul este obligat, din data desemnării sale și pe tot parcursul procesului de insolvență, să informeze instanța de judecată, comitetul creditorilor și ministerul de ramură despre orice incompatibilitate, indicată la alin.(4), precum și despre orice conflict de interese care a existat înainte sau care a apărut după desemnarea sa. Instanța de judecată este în drept să decidă dacă anumite relații ale administratorului cu părțile în proces sau anumite conflicte de interese afectează sau nu imparțialitatea administratorului în procesul de insolvență.

(6) Pentru fiecare caz de desemnare, instanța de judecată eliberează administratorului un certificat, pe care acesta îl restituie la încheierea exercitării funcției. În baza acestui certificat, administratorul este înscris în Registrul de stat al întreprinderilor sau în Registrul de stat al organizațiilor la rubrica respectivă a debitorului.

(7) Una și aceeași persoană nu poate fi desemnată în funcția de administrator decât al unei singure întreprinderi insolvente. În cazuri excepționale, instanța de judecată, cu acordul comitetului creditorilor, poate desemna una și aceeași persoană în funcția de administrator a nu mai mult decât două astfel de întreprinderi. Restricția în cauză se referă doar la întreprinderile la care se va aplica planul ce prevede redresarea (restabilirea solvabilității) și continuarea activității debitorului.

(8) Una și aceeași persoană, cu excepția persoanelor specificate la alin.(7), poate fi desemnată în funcția de administrator la maximum 4 întreprinderi la care se va aplica planul ce prevede lichidarea patrimoniului întreprinderii sau transmiterea întreprinderii ori a unei părți din aceasta către un alt titular.

[Art.73 modificat prin [Legea nr.281-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 10.06.2008]

[Art.73 modificat prin [Legea nr.64-XVI din 27.03.2008](#), în vigoare 25.04.2008]

[Art.73 modificat prin [Legea nr.130-XVI din 07.06.2007](#), în vigoare 06.07.2007]

[Art.73 modificat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006]

[Art.73 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

[Art.73 modificat prin [Legea nr.1265-XV din 19.07.2002](#), în vigoare 15.08.2002]

Articolul 74. Evidența administratorilor

(1) Persoanele care corespund cerințelor prevăzute la art.73 alin.(1) pot solicita înregistrarea lor în lista administratorilor, întocmită și actualizată de instanța de judecată.

(2) Lista administratorilor se afișează spre informare în incinta instanței de judecată.

[Art.74 modificat prin [Legea nr.1265-XV din 19.07.2002](#), în vigoare 15.08.2002]

Articolul 75. Propunerea unui alt administrator

(1) La prima adunare a creditorilor, convocată după desemnarea administratorului, creditorii pot propune un alt administrator. Instanța poate respinge propunerea adunării creditorilor numai dacă cel propus de ei nu întrunește condițiile necesare pentru preluarea funcției. Încheierea instanței poate fi atacată cu recurs de către fiecare creditor.

(2) Candidatura administratorului poate fi înaintată de fiecare creditor sau de către debitor. Se consideră propusă pentru aprobarea instanței de judecată candidatura care a acumulat cele mai multe voturi conform art.69.

Articolul 76. Atribuțiile principale ale administratorului

Administratorul are următoarele atribuții principale:

a) inventarierea patrimoniului debitorului;

b) colectarea datoriilor față de debitor și recuperarea bunurilor debitorului aflate în posesiunea unor terți;

c) administrarea într-o bancă (care, de regulă, nu este creditor al debitorului) a unui cont bancar special pentru acumularea sumelor de bani obținute în procesul de insolvență (denumit în continuare *cont de acumulare*);

d) executarea măsurilor de asigurare aplicate de instanța de judecată în cazurile prevăzute expres de ea;

e) îndeplinirea hotărârilor instanței de judecată, ale adunării și ale comitetului creditorilor, adoptate în limitele competenței lor;

f) elaborarea proiectului de plan la solicitarea adunării sau a comitetului creditorilor;

g) prezentarea către instanța de judecată, adunarea creditorilor sau comitetul creditorilor și ministerul de ramură de rapoarte lunare despre starea masei debitoare și îndeplinirea atribuțiilor sale;

h) ținerea registrelor de evidență a datoriilor creditoare și a datoriilor debitoare ale debitorului;

i) administrarea masei debitoare;

j) asigurarea integrității masei debitoare, asigurarea prin contract a bunurilor;

k) elaborarea criteriilor de angajare și angajarea specialiștilor sau experților;

l) disponibilizarea angajaților debitorului;

m) contestarea în instanța de judecată, în modul stabilit de lege, a creanțelor creditorilor și a oricăror tranzacții sau transferuri;

n) sesizarea instanței de judecată despre orice alte probleme care apar pe parcursul exercitării atribuțiilor sale;

o) distribuirea către creditori a sumelor de bani rezultate din valorificarea masei debitoare, conform prevederilor prezentei legi.

[Art.76 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 77. Supravegherea administratorului de către instanța de judecată

(1) Administratorul își exercită atribuțiile sub supravegherea instanței de judecată. Instanța poate solicita oricând explicații sau un raport despre starea de lucruri și administrarea masei debitoare. În cazul când administratorul nu-și îndeplinește obligațiile sau când administratorul destituit nu prezintă raport pentru perioada activității sale, nu restituie bunurile și documentele pe care le deține în legătură cu procesul de insolvență, instanța de judecată poate, după un avertisment, să-i aplice o amendă judecătorească, al cărei quantum nu poate depăși 30000 de lei.

(2) Administratorul poate ataca cu recurs încheierea instanței de judecată cu privire la aplicarea amenzii.

Articolul 78. Exercițarea de către administrator a atribuțiilor sale

(1) Administratorul își exercită atribuțiile cu diligența unui bun profesionist, acționând pe propria răspundere.

(2) Administratorul își îndeplinește drepturile și obligațiile în mod personal. Pentru efectuarea unor operațiuni, administratorul poate angaja experți și specialiști.

(3) În cadrul procesului de insolvență, toate acțiunile administratorului sînt orientate spre păstrarea, majorarea și valorificarea cît mai eficientă a masei debitoare prin toate mijloacele legale disponibile, pentru executarea cît mai deplină a creanțelor creditorilor.

(4) Administratorul ține un registru șnuruit, sigilat de instanța de judecată, în care consemnează toate operațiunile efectuate cu bunurile masei debitoare, coordonate cu creditorii, precum și operațiunile de recuperare a bunurilor debitorului. Administratorul prezintă registrul, împreună cu rapoartele sale, instanței de judecată pentru informare ori de cîte ori aceasta o cere. La încheierea procesului, registrul este transmis instanței împreună cu raportul final.

(5) Administratorul efectuează pe bază de concurs orice cumpărare, transmitere în gestiune a bunurilor din masa debitoare sau orice angajare de specialiști sau experți, cu excepția cazurilor în care, la solicitarea administratorului, adunarea sau comitetul creditorilor stabilesc altfel.

Articolul 79. Remunerarea administratorului și restituirea cheltuielilor lui

(1) Pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul are dreptul la remunerație și la restituirea cheltuielilor aferente.

(2) La calcularea remunerației administratorului sînt luate în considerare volumul și complexitatea

administrării.

(3) Cuantumul remunerației și al cheltuielilor ce urmează a fi restituite administratorului se stabilește de comitetul creditorilor prin încheiere a instanței de judecată. Încheierea trebuie adusă la cunoștința debitorului și a fiecărui membru al comitetului creditorilor.

(4) Remunerația administratorului se calculează în cuantum de cel mult 3% din sumele distribuite creditorilor în contul executării creanțelor. În cazul în care statul este creditor majoritar, remunerarea administratorului se stabilește în baza unei grile aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(5) Remunerația administratorului procedurii planului o stabilește adunarea creditorilor sau comitetul creditorilor dacă acesta a fost împuternicit de adunarea creditorilor.

(6) Remunerarea și cheltuielile specialiștilor și experților, neprevăzuți de lista statelor de personal ale debitorului, angajați de administrator fără acordul comitetului creditorilor, sînt achitate din contul remunerației administratorului.

[Art.79 modificat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006]

Articolul 80. Destituirea și demisia administratorului

(1) La cererea comitetului creditorilor, a adunării creditorilor, a organelor centrale de specialitate ale administrației publice sau autorităților administrației publice locale (în cazul intentării procesului de insolabilitate în privința întreprinderii de stat care a fost fondată de către organul central de specialitate sau întreprinderii municipale care a fost fondată de către autoritatea administrației publice locale, sau întreprinderii în capitalul statutar al căreia statul deține mai mult de 35% din pachetul de acțiuni), sau din oficiu, instanța de judecată poate destitui administratorul din motive întemeiate, inclusiv dacă acesta:

- a) nu îndeplinește condițiile privind indicatorii de performanță;
- b) nu este suficient de calificat pentru cazul respectiv;
- c) depășește sau nu respectă atribuțiile ce îi revin prin prezenta lege, încalcă legislația; sau
- d) se află în conflict de interese cu oricare dintre părțile în proces; sau
- e) cade sub incidența prevederilor de incompatibilitate de la art.73 alin.(3).

(2) Instanța de judecată adoptă încheierea de destituire după audierea administratorului.

(3) Prin încheierea de destituire, instanța de judecată desemnează un alt administrator, la propunerea comitetului creditorilor.

(4) Încheierea de destituire poate fi atacată cu recurs de către administrator. Încheierea de respingere a cererii comitetului creditorilor poate fi atacată cu recurs de orice membru al lui, iar în cazul cererii adunării creditorilor - de către orice creditor.

(5) Administratorul poate demisiona dintr-un motiv întemeiat, adresînd o cerere instanței de judecată. În acest caz, administratorul își continuă exercitarea atribuțiilor pînă la desemnarea de către instanță a unui nou administrator.

(6) Încheierea de respingere a cererii de demisie a administratorului poate fi atacată cu recurs de către administrator.

(7) Administratorul desemnat poate chema în judecată orice administrator precedent pentru orice daună adusă de acesta din urmă masei debitoare sau creditorilor.

(8) În cazul în care administratorul nu-și poate exercita temporar atribuțiile, la cererea acestuia, a adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor, instanța de judecată desemnează un locțiitor al lui.

(9) În cazul destituirii sale sau aprobării cererii de demisie, administratorul prezintă raportul prevăzut la art.81.

[Art.80 completat prin [Legea nr.64-XVI din 27.03.2008](#), în vigoare 25.04.2008]

[Art.80 modificat prin [Legea nr.1265-XV din 19.07.2002](#), în vigoare 15.08.2002]

Articolul 81. Raportul administratorului

(1) Adunarea creditorilor obligă administratorul ca, la anumite intervale în cursul procesului, să prezinte rapoarte privind rezultatele financiare.

(2) La încheierea atribuțiilor sale, administratorul este obligat să prezinte adunării creditorilor un raport final care trebuie să cuprindă situația masei debitoare și rulajul mijloacelor bănești de pe contul de

acumulare.

(3) Pînă la ședința adunării creditorilor, instanța de judecată verifică raportul final al administratorului. Instanța face o mențiune despre faptul că raportul final este examinat și prezentat participanților spre informare, împreună cu documentele justificative și cu obiecțiile comitetului creditorilor, în cazul în care acesta a fost constituit. Instanța dispune avizarea raportului de către experți sau specialiști. Între data prezentării spre informare a raportului și data adunării creditorilor trebuie să fie cel puțin 7 zile.

Articolul 82. Răspunderea administratorului

(1) Administratorul este obligat să despăgubească pe toți participanții la procesul de insolvență prejudiciați prin încălcarea obligațiilor ce îi revin conform prezentei legi.

(2) Pentru comiterea de acțiuni ilegale în procesul exercitării atribuțiilor, administratorul poartă răspundere administrativă sau penală conform legii.

(3) Dacă o creanță a masei debitoare generată printr-o acțiune a administratorului nu poate fi executată pe deplin, administratorul este obligat la despăgubiri față de creditorii masei. Răspunderea este exclusă doar în cazul cînd, la nașterea creanței, administratorul nu putea să prevadă că masa debitoare va fi insuficientă pentru executarea acelei creanțe.

Capitolul IV EFECTELE INTENTĂRII PROCESULUI DE INSOLVABILITATE

Secțiunea 1 Efectele generale

Articolul 83. Transmiterea către administrator a dreptului de administrare și de dispoziție

(1) Prin hotărîrea de intentare a procesului de insolvență, dreptul debitorului de a administra și de a dispune de bunurile incluse în masa debitoare este transmis administratorului.

(2) Orice act de dispoziție al debitorului asupra unui bun din masa debitoare efectuat după intentarea procesului de insolvență este nul. Totodată, normele cu privire la efectele înscrierii în Registrul bunurilor imobile rămîn în vigoare. Dacă debitorul a dispus în ziua intentării procesului de insolvență, se prezumă că s-a dispus după intentarea acestui proces.

(3) În cazul transmiterii către administrator a dreptului de administrare și dispoziție, prevederile privind nulitatea actului juridic care încalcă interdicția de a dispune de un bun în favoarea anumitor persoane nu se aplică.

Articolul 84. Alte efecte

(1) Din momentul intentării procesului de insolvență:

- a) activitatea organelor de conducere ale debitorului se suspendă;
- b) achitățile cu debitorul se fac numai printr-un cont bancar gestionat de administrator.
- c) orice garanție de executare a obligațiilor poate fi acordată numai de administrator, cu autorizarea adunării sau comitetului creditorilor.

(2) Administratorul poate interzice în scris persoanelor care închiriază, iau cu împrumut, păstrează sau folosesc în orice alt mod bunurile debitorului să efectueze operațiuni cu aceste bunuri.

(3) Calcularea penalităților aferente datoriilor creditoare ale debitorului se întrerupe.

(4) Calcularea dobînzilor la obligațiile băncii aflate în proces de insolvență se întrerupe.

(5) Calcularea plăților aferente (dobînda, comisionul de angajament, fondul de risc și penalitatea) creditelor acordate debitorului de către Ministerul Finanțelor, precum și a plăților aferente sumelor dezafectate din bugetul de stat întru onorarea garanțiilor de stat, se suspendă.

[Art.84 modificat prin [Legea nr.231-XVI din 02.11.2007](#), în vigoare 23.11.2007]

[Art.84 modificat prin [Legea nr.268-XVI din 28.07.2006](#), în vigoare 08.09.2006]

[Art.84 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 85. Înaintarea creanțelor

Înaintarea creanțelor de către creditorii are loc în strictă conformitate cu reglementările privind procesul de insolvență.

Articolul 86. Prestațiile către debitor

Dacă, după intentarea procesului de insolvență, s-au făcut unele prestații debitorului în executarea obligațiilor față de acesta, cu toate că această prestație trebuia să revină masei debitoare, prestația se consideră valabilă dacă persoana terță nu cunoștea, la data executării, faptul intentării procesului de insolvență. Se prezumă necunoașterea în cazul când terțul a executat prestația înainte de data la care a fost publicat dispozitivul hotărârii de intentare a procesului.

Articolul 87. Acceptarea succesiunii

Dacă debitorul a obținut un drept de moștenire înainte de procesul de insolvență sau pe parcursul lui, atunci dreptul de a accepta sau de a renunța la succesiune îi aparține lui.

Articolul 88. Preluarea de către administrator a cauzelor în derulare

(1) Cauzele cu privire la bunuri din masa debitoare în care debitorul este reclamant și care sînt pendinte la data intentării procesului de insolvență pot fi preluate de către administrator în starea în care se găsesc. Dacă administratorul nu preia cauza respectivă, ea poate fi continuată de oricare dintre părți.

(2) Cauzele cu privire la bunurile din masa debitoare în care debitorul este pîrît și care sînt pendinte la data intentării procesului de insolvență pot fi preluate de administrator sau de creditor dacă ele se referă la:

- a) separarea unui bun din masa debitoare;
- b) executarea creanțelor garantate;
- c) obligațiile masei debitoare.

(3) În cazul în care administratorul recunoaște revendicările creditorilor conform alin.(2), aceștia pot cere restituirea cheltuielilor de judecată suportate înainte de intentarea procesului de insolvență în calitate de creditorii chirografari.

(4) Cauzele cu privire la bunurile din masa debitoare în care debitorul este pîrît, iar reclamantul este creditor chirografar și care sînt pendinte la data intentării procesului de insolvență se suspendă pînă la reluare de către creditorul chirografar sau pînă la încetarea procesului de insolvență. Creditorii chirografari sînt în drept să-și depună creanțele în instanța de judecată. Procesul suspendat poate fi reluat de creditorul chirografar în cazul nevalidării creanțelor în cadrul procesului de insolvență.

Articolul 89. Anularea înregistrării gajului

Dacă un creditor chirografar a înregistrat în ultimele două luni de pînă la intentarea procesului de insolvență un gaj legal în temeiul [Legii gajului](#), înregistrarea trebuie anulată în baza cererii administratorului sau a oricărui creditor.

Articolul 90. Interzicerea executării silită

(1) Pe perioada procesului de insolvență este interzisă executarea silită din masa debitoare pentru creditorii chirografari în mod individual.

(2) Executarea obligațiilor masei debitoare care nu sînt întemeiate pe un act al administratorului este interzisă pe parcursul a 6 luni din data intentării procesului de insolvență.

Articolul 91. Compensarea creanțelor reciproce

(1) Creanțele creditorilor sînt examinate de către administrator pentru a stabili posibilitatea aplicării procedurii de achitare prin compensare.

(2) În cazul în care un creditor chirografar este, la momentul intentării procesului de insolvență, îndreptățit în baza legii sau a contractului la compensare, acest drept nu este afectat de intentarea

procesului de insolvabilitate.

(3) Compensarea este exclusă dacă creanțele împotriva cărora se face compensarea devin necondiționate și scadente înainte ca această compensare să poată avea loc.

(4) Compensarea poate fi aplicată chiar dacă creanțele debitorului față de creditori, conform condițiilor existente la data intentării procesului de insolvabilitate, încă nu au ajuns la scadență.

(5) Compensarea nu poate fi făcută dacă:

a) creanța creditorului față de masa debitoare a apărut după intentarea procesului de insolvabilitate;

b) creditorul a obținut dreptul de creanță față de debitor de la un alt creditor după intentarea procesului de insolvabilitate.

Articolul 92. Obligațiile debitorului de a prezenta informații și explicații

(1) Dacă cererea introductivă este admisă, debitorul este obligat să prezinte explicațiile și informațiile necesare pentru adoptarea unei decizii privind examinarea cererii.

(2) Debitorul are dreptul și obligația de a participa la ședințele instanței de insolvabilitate, la adunarea creditorilor și/sau la ședințele comitetului creditorilor.

(3) Debitorul este obligat să dea informații și lămuriri instanței de judecată, administratorului, comitetului creditorilor și adunării creditorilor asupra raporturilor relevante pentru procesul de insolvabilitate, să le aducă la cunoștință faptele de natură să atragă răspundere pentru o infracțiune sau contravenție. Astfel de informații și lămuriri nu pot fi folosite într-un proces penal sau administrativ decît cu învoirea debitorului. Acesta trebuie, de asemenea, să susțină administratorul în executarea sarcinilor și atribuțiilor lui și este obligat să se prezinte, citat de instanță, pentru a da informații și lămuriri și pentru a colabora.

(4) Neprezentarea debitorului la ședința instanței de judecată, la adunarea creditorilor sau la ședința comitetului creditorilor nu împiedică desfășurarea acestora dacă prezentarea nu este cerută în mod expres de instanța de judecată.

Articolul 93. Răspunderea procesuală a debitorului

(1) După intentarea procesului de insolvabilitate, instanța de judecată poate obliga debitorul ca acesta să nu părăsească teritoriul Republicii Moldova fără permisiunea expresă a instanței în cazul în care există dovezi că el ar putea să se ascundă sau să se eschiveze de la participare la proces. La solicitarea creditorilor sau a administratorului, instanța de judecată poate dispune o astfel de interdicție și pînă la intentarea procesului de insolvabilitate în calitate de măsură de asigurare.

(2) În caz de eschivare a debitorului de la îndeplinirea obligațiilor conform prezentei legi, instanța de judecată, la cererea administratorului, a adunării sau a comitetului creditorilor ori din oficiu, poate ridica debitorului dreptul de administrare a patrimoniului, dacă acesta dispune de el, îi poate interzice să părăsească localitatea de reședință fără permisiunea expresă a instanței sau poate aplica alte măsuri de asigurare în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) Interdicțiile specificate la alin.(1) și (2) sînt valabile pe toată durata procesului de insolvabilitate dacă instanța de judecată nu stabilește altfel.

Articolul 94. Preîntîmpinarea debitorului

(1) Instanța de judecată preîntîmpină debitorul cu privire la obligațiile și răspunderea lui în conformitate cu prevederile [Codului de procedură civilă](#).

(2) Instanța de judecată cere debitorului să semneze, înainte de prima adunare a creditorilor, următoarea declarație: "Declar, pe onoarea și răspunderea mea, că orice informație, orală sau scrisă, pe care voi prezenta în instanța de judecată despre patrimoniul și activitatea de întreprinzător ale debitorului sau despre orice alt fapt pe care îl cunosc este adevărată și completă".

(3) În cazul în care cererea introductivă este depusă de debitor, acesta, o dată cu cererea, prezintă și declarația prevăzută la alin.(2).

Articolul 95. Restricția de a ocupa anumite funcții

Pe perioada derulării procesului de insolvență intentat la cererea creditorilor, debitorul nu poate fi membru al unui organ de conducere sau de supraveghere a unei persoane juridice, lichidator al unei persoane juridice, manager al unei întreprinderi individuale ori administrator într-un proces de insolvență.

Articolul 96. Sechestrul corespondenței

Corespondența adresată debitorului va fi recepționată de administrator, care este în drept să rețină corespondența referitoare la activitatea comercială a debitorului. Acesta are dreptul să ia cunoștință de corespondența sa comercială, iar administratorul este obligat să păstreze secretul comercial și să nu divulge conținutul corespondenței care nu se referă la activitatea comercială a debitorului.

Articolul 97. Reprezentarea debitorului în procesul de insolvență

(1) În cazul în care nu este persoană fizică, debitorul este reprezentat în procesul de insolvență de o persoană desemnată, în modul stabilit, de organul competent al debitorului. Dacă un asemenea reprezentant nu este desemnat în termen de 10 zile din data depunerii cererii introductive, instanța de judecată desemnează persoana care să reprezinte debitorul.

(2) Instanța de judecată decide, conform demersului administratorului, căror persoane specificate la art.220 se vor aplica, în funcție de caz, prevederile art.92, 93 și 94.

Secțiunea a 2-a

Situația raporturilor preexistente

Articolul 98. Dreptul de opțiune al administratorului

(1) După intentarea procesului de insolvență, administratorul analizează situația raporturilor preexistente ale debitorului.

(2) Dacă, la momentul intentării procesului de insolvență, un contract bilateral nu este executat în totalitate de către debitor sau de cealaltă parte, administratorul este în drept să-l execute în locul debitorului sau să ceară celeilalte părți executarea lui.

(3) În cazul în care administratorul refuză să execute contractul, cealaltă parte, în calitate de creditor chirografar, poate înainta o creanță care reiese din neexecutare. Dacă cealaltă parte cere administratorului să-și exercite dreptul de opțiune, acesta trebuie să declare neîntârziat dacă va cere sau nu executarea. În cazul în care omite să ceară executarea contractului, administratorul nu va putea ulterior să insiste asupra executării lui.

(4) Valoarea creanței care reiese din neexecutare este egală cu diferența dintre prețul convenit și prețul de piață sau de bursă din ziua lucrătoare imediat următoare intentării procesului de insolvență, din locul executării, pentru un contract cu termenul de executare convenit.

Articolul 99. Menținerea contractelor cu executare succesivă

Contractele debitorului cu privire la chiria și arenda bunurilor imobile se mențin cu efectele respective pentru masa de active. Se mențin și raporturile de arendă și chirie ale debitorului, în calitate de locatar, cu privire la alte bunuri, asupra cărora există un drept de garanție al unui terț care a finanțat cumpărarea sau producerea lor.

Articolul 100. Contractele de chirie și de arendă

(1) Contractele de chirie sau de arendă asupra bunurilor imobile, în care debitorul este locatar sau arendaș, pot fi reziliate de către administrator fără a ține seama de termenul pentru care au fost încheiate, ci doar de termenul legal pentru reziliere. Cealaltă parte poate cere, în calitate de creditor chirografar, repararea prejudiciului adus de încetarea înainte de termen a raporturilor de chirie sau arendă.

(2) Dacă administratorul înstrăinează un bun imobil sau o încăpere, pe care debitorul le dădea cu chirie sau în arendă, și dobânditorul ia locul debitorului în raporturile de chirie și arendă, dobânditorul

poate rezilia înainte de termen contractele de chirie și arendă, ținându-se seama de termenul legal pentru reziliere.

(3) Contractul de chirie sau de arendă în care debitorul are calitatea de arendaș sau locatar nu poate fi reziliat de cealaltă parte după depunerea cererii introductive din cauza unei întârzieri cu plata chiriei sau arendei care a apărut pînă la depunerea cererii introductive sau din cauza înrăutățirii stării patrimoniale a debitorului.

Articolul 101. Mandatul

(1) Mandatul eliberat de către debitor asupra bunurilor aparținînd masei debitoare se stinge din data intentării procesului de insolabilitate. Mandatarul trebuie să continue totuși actul juridic, dacă prin amînarea lui s-ar putea genera un pericol pentru bunurile debitorului, pînă ce administratorul îl va prelua. În acest caz, mandatul se consideră menținut, iar mandatarul devine creditor al masei debitoare, înaintîndu-și pretențiile privind remunerația și repararea prejudiciilor cauzate prin menținerea mandatului.

(2) Alin.(1) este aplicabil și în cazul în care un terț a încheiat un contract de prestări-servicii sau de antrepriză.

Articolul 102. Stingerea procurii

Procura eliberată de debitor cu privire la un bun din masa debitoare se stinge la data intentării procesului de insolabilitate. Dispozițiile art.101 se aplică în modul corespunzător.

Articolul 103. Nulitatea convențiilor derogatorii

Înțelegerile prin care se exclude sau se limitează aplicarea art.98-102 sînt nule.

Articolul 104. Contractele individuale de muncă

(1) În cazul rezilierii contractelor individuale de muncă încheiate de debitor cu angajații săi, se aplică prevederile respective ale legislației privind cazurile de lichidare și reorganizare extrajudiciară a întreprinderii.

(2) Disponibilizarea personalului în cadrul procesului de insolabilitate pe motiv că întreprinderea (afacerea) debitorului este vîndută ca un complex patrimonial unic sau că este preluată de o altă persoană conform planului nu se admite.

Articolul 105. Contractul colectiv de muncă

(1) În cazul în care contractul colectiv de muncă prevede anumite acțiuni a căror efectuare afectează masa debitoare, administratorul și organul reprezentativ al angajaților trebuie să adopte măsurile necesare de reducere, reciproc acceptabilă, a acestor acțiuni. Pentru soluționarea divergențelor, părțile pot solicita, de comun acord, intermedierea oficiului teritorial al forței de muncă.

(2) Contractul prevăzut la alin.(1) poate fi desfăcut cu condiția avizării celeilalte părți cu cel puțin 2 luni înainte, chiar dacă contractul colectiv de muncă prevede un termen mai lung.

(3) Prevederea alin.(2) nu afectează dreptul la rezilierea contractului în baza unui temei important fără respectarea termenului stabilit de avizare prealabilă.

Articolul 106. Prestarea de servicii către debitor

(1) Nici un furnizor de servicii de utilitate publică care deține o poziție dominantă (livrări de energie electrică, gaze naturale, apă, servicii telefonice sau alte asemenea servicii) nu are dreptul să refuze ori să întrerupă unilateral prestarea unor astfel de servicii către debitor din momentul depunerii cererii introductive, chiar dacă debitorul nu a plătit serviciile prestate anterior depunerii cererii introductive. În cazul în care procesul de insolabilitate va fi intentat, costurile serviciilor curente vor fi achitate lunar în baza contractelor încheiate de furnizor cu administratorul.

(2) Diminuarea sau întreruperea prestării serviciilor enumerate la alin.(1) poate avea loc doar în cazul în care administratorul sau debitorul nu plătește, conform contractului, serviciile curente, prestate după intentarea procesului de insolabilitate.

Articolul 107. Plata cambiei scadente

Plata cambiei scadente nu poate fi anulată dacă deținătorul a fost obligat să o accepte pentru a nu pierde drepturile sale de recuperare împotriva debitorilor solidari ai cambiei. În acest caz, dacă administratorul poate dovedi că ultimul debitor solidar al cambiei a avut cunoștință de incapacitatea de plată a debitorului când a emis sau a girat cambia, debitorul solidar este obligat să restituie administratorului plata obținută în contul masei debitoare.

Articolul 108. Bunurile în tranzit

În cazul în care un bun mobil vândut debitorului și neplătit integral de acesta este, la data intentării procesului de insolvabilitate, în curs de transmitere (în tranzit) sau se află încă în posesiunea vânzătorului, iar alte persoane nu au intrat în posesiunea aceluși bun, vânzătorul poate reîntra în posesiunea bunului. În acest caz, vânzătorul restituie orice plată făcută de debitor în avans pentru bunul respectiv, avînd dreptul de a înainta o creanță în calitate de creditor chirografar pentru cheltuielile aferente acestei tranzacții.

Articolul 109. Situația unor transferuri de bunuri

Dacă debitorul este parte într-un contract de vânzare-cumpărare ce prevede transferul unor bunuri sau titluri de valoare, cotate la o bursă de mărfuri sau de valori mobiliare sau la altă piață, la o anumită dată sau într-o perioadă determinată, iar scadența survine sau perioada expiră după data intentării procesului de insolvabilitate, atunci diferența dintre prețul de cumpărare și prețul cotate la data menționată, la bursă sau la piața din locul de livrare, ori (dacă nu poate fi stabilit locul) la cea mai apropiată bursă sau piață, va fi achitată în masa debitoare dacă aceasta este o datorie debitoare sau va constitui o creanță chirografară dacă este o datorie creditoare.

Articolul 110. Tranzacțiile cu acțiuni

Dacă obligația uneia dintre părțile contractante de a efectua o tranzacție cu acțiuni devine, conform contractului, scadentă după intentarea procesului de insolvabilitate, contractul este considerat reziliat la data intentării procesului de insolvabilitate. În atare cazuri, diferența dintre prețul contractului și valoarea acțiunilor de la data intentării procesului de insolvabilitate este plătită debitorului dacă este un credit sau adăugată la datoriile debitorului dacă este o datorie.

Articolul 111. Executarea contractului de asigurare a debitorului

În cazul în care un contract de asigurare a debitorului continuă, prima de asigurare datorată de debitor trebuie să fie plătită în totalitate, chiar dacă ea este scadentă înainte de intentarea procesului de insolvabilitate, primele de asigurare raportîndu-se la cheltuielile de administrare.

Articolul 112. Participațiile debitorului în alte persoane juridice

Dacă un asociat al unei societăți comerciale sau un membru de cooperativă este debitor într-un proces de insolvabilitate și dacă implicarea debitorului într-un astfel de proces nu atrage dizolvarea societății sau cooperativei respective, administratorul înstrăinează participația debitorului potrivit ultimului raport financiar aprobat, în modul stabilit de lege.

Secțiunea a 3-a

Contestarea actelor juridice ale debitorului

Articolul 113. Anularea unor acte juridice

Administratorul poate introduce în instanța de insolvabilitate, pe tot parcursul procesului de insolvabilitate, acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului:

a) orice act juridic fictiv sau fraudulos, încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procesului de insolvabilitate, care a afectat drepturile creditorilor;

b) transferurile cu titlu gratuit din partea debitorului făcute în ultimii 3 ani precedenți înaintării cererii introductive, cu excepția actelor de îndeplinire a unor obligații morale sau actelor pentru binele public (de sponsorizare), în care generozitatea donatorului este proporțională cu patrimoniul său;

c) tranzacțiile încheiate în ultimii 3 ani precedenți înaintării cererii introductive, în care prestația debitorului este vădit mai mare decât cea primită;

d) transferurile de proprietate de la debitor către un creditor în contul unei datorii anterioare sau în folosul acestuia, efectuate în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive, care au ca efect creșterea sumei pe care creditorul ar urma să o primească în cazul lichidării debitorului;

e) transferurile de proprietate de la debitor către un creditor în contul unei datorii anterioare sau în folosul acestuia, efectuate în ultimele 4 luni anterioare intentării cererii introductive, la care creditorul nu avea dreptul sau care nu ajunseră la scadență;

f) acordarea gratuită a unui gaj sau a unei ipoteci, a oricărei alte garanții pentru o creanță care era neasigurată în ultimele 4 luni anterioare înaintării cererii introductive sau pentru o creanță a unui acționar sau asociat al debitorului, într-o perioadă de timp similară, dacă aceste creanțe nu au ajuns la scadență până la data intentării procesului de insolvență;

g) orice acte încheiate și garanții acordate de către debitor după înaintarea cererii introductive.

Articolul 114. Anularea unor acte juridice încheiate în ultimele 12 luni

(1) Pe tot parcursul procesului de insolvență, administratorul poate introduce în instanța de judecată acțiuni în vederea anulării tranzacțiilor încheiate de debitor, în ultimele 12 luni precedente depunerii cererii introductive, dacă acestea sînt în dauna intereselor creditorilor, cu următoarele persoane:

a) cu un asociat în comandită sau cu un asociat care deține cel puțin 20% din capitalul social al debitorului, atunci cînd debitorul este societate în comandită sau societate în nume colectiv;

b) cu un asociat (acționar) care deține cel puțin 20% din capitalul social al debitorului, atunci cînd debitorul este o societate pe acțiuni sau societate cu răspundere limitată;

c) cu o persoană care se încadrează în prevederile art.220 alin.(1);

d) cu un coproprietar - asupra unui bun comun indivizibil;

e) cu o persoană care se încadrează în prevederile art.73 alin.(3).

(2) Nu pot fi anulate transferurile cu caracter patrimonial în cazul în care acestea au fost efectuate în baza unei licitații publice, în condițiile legii.

[Art.114 modificat prin [Legea nr.1265-XV din 19.07.2002](#), în vigoare 15.08.2002]

Articolul 115. Situația bunurilor din tranzacțiile anulate

(1) Terțul dobînditor în cadrul unei tranzacții anulate conform art.113 și 114 trebuie să restituie, în contul masei debitoare, bunul dobîndit sau, în cazul în care bunul nu mai există, valoarea acestui bun estimată la data transferului efectuat de către debitor.

(2) Terțul dobînditor în cadrul tranzacțiilor prevăzute la alin.(1) care a restituit, integral sau în parte, în masa debitoare bunul sau valoarea acestuia deține o creanță chirografară împotriva debitorului, cu condiția ca terțul să fi fost de bună-credință referitor la intențiile debitorului la data efectuării transferului.

Capitolul V

ADMINISTRAREA ȘI VALORIFICAREA MASEI DEBITOARE

Secțiunea 1

Asigurarea integrității masei debitoare

Articolul 116. Luarea în primire a masei debitoare

(1) După intentarea procesului de insolvență, administratorul va lua neîntîrziat în primire și administrare toate bunurile care aparțin masei debitoare.

(2) Administratorul impune, prin executare silită, predarea bunurilor care se găsesc la debitor, în baza hotărîrii de intentare a procesului de insolvență.

(3) Comitetul creditorilor sau instanța de judecată dispune cu privire la locul de păstrare a valorilor mobiliare, banilor și lucrurilor de preț. Luarea în primire a acestor bunuri se face numai în prezența și cu semnarea actului de primire de cel puțin un membru al comitetului creditorilor, dacă acest comitet este desemnat. În cazul în care comitetul creditorilor nu este desemnat, instanța de judecată decide numirea unui reprezentant al creditorilor, care va asista la luarea în primire a valorilor și va semna actul de primire. Adunarea creditorilor poate dispune altfel.

Articolul 117. Inventarul bunurilor incluse în masa debitoare

(1) Administratorul trebuie să întocmească un inventar al tuturor bunurilor (corporale și incorporale) care aparțin masei debitoare. Inventarul este întocmit de administrator în prezența debitorului, dacă nu se cauzează o întârziere dezavantajoasă, a persoanei care a aplicat sigiliul și este semnat de administrator, de persoana care a aplicat sigiliul și, după caz, de către debitor.

(2) Valoarea indicată în inventar a fiecărui bun este cea de la data inventarierii. În cazul când valoarea bunului depinde de faptul dacă întreprinderea va fi menținută în funcțiune sau va fi oprită, se vor indica ambele valori ale bunului. Pentru evaluările complexe ale bunurilor pot fi angajați experți.

Articolul 118. Registrul creditorilor

(1) Administratorul trebuie să întocmească un registru al creditorilor, de care a luat cunoștință din registrele și documentele debitorului, precum și din informațiile și lămuririle debitorului, prin înaintarea creanțelor de către creditorii sau în alt mod.

(2) În registru trebuie enumerați în mod distinct creditorii garanți și creditorii chirografari de rang inferior. În rubrica fiecărui creditor se indică adresa, temeiul și suma creanțelor lui. În rubrica creditorilor garanți se indică și bunul grevat cu o garanție reală și mărimea creanței care probabil nu va fi acoperită din acest bun.

(3) În registrul creditorilor trebuie să se consemneze și mărimea datoriilor masei debitoare în cazul unei valorificări rapide a bunurilor debitorului.

Articolul 119. Evaluarea de ansamblu a bunurilor și obligațiilor

(1) La data intentării procesului de insolvență, administratorul trebuie să efectueze o evaluare sistematizată, de ansamblu, a bunurilor, în care se vor specifica și se vor juxtapune bunurile din masa debitoare și obligațiile debitorului. Pentru evaluarea bunurilor, el va aplica prevederile art.117 alin.(2), pentru sistematizarea obligațiilor prevederilor art.118 alin.(2), în modul corespunzător.

(2) După întocmirea evaluării de ansamblu a bunurilor, instanța de judecată poate cere debitorului, la sesizarea administratorului sau a unui creditor, explicații privind la plenitudinea evaluării bunurilor.

Articolul 120. Depunerea la dosar

Registrul creditorilor, inventarul masei debitoare și evaluarea de ansamblu trebuie să fie depuse la dosar și puse la dispoziția participanților la procesul de insolvență pentru a lua cunoștință de ele cu cel puțin o săptămână înainte de ședința de validare a adunării creditorilor.

Articolul 121. Darea de seamă fiscală și darea de seamă comercială

(1) Intentarea procesului de insolvență nu afectează obligația debitorului de a prezenta dare de seamă fiscală și dare de seamă comercială și de a ține evidență contabilă. În ceea ce privește masa debitoare, aceste obligații sînt îndeplinite de administrator.

(2) O dată cu intentarea procesului de insolvență începe un nou exercițiu financiar. Primul exercițiu financiar este incomplet și durează pînă la sfîrșitul anului fiscal.

Secțiunea a 2-a

Valorificarea masei debitoare

Articolul 122. Ședința de raportare

(1) La adunarea în care creditorii sînt convocați pentru raportare, administratorul informează

despre starea economică a debitorului și cauzele acesteia. El trebuie să raporteze și despre posibilitatea menținerii, în totalitate sau parțial, a întreprinderii debitorului, despre posibilitățile de aplicare a procedurii planului și efectele aplicării acestei proceduri pentru executarea creanțelor creditorilor.

(2) Debitorul, comitetul creditorilor, reprezentantul angajaților și autoritățile de resort din domeniul în care activează debitorul pot să-și expună opinia asupra planului.

Articolul 123. Hotărîrea cu privire la desfășurarea procesului de insolabilitate

(1) Adunarea creditorilor care audiază raportul administratorului emite hotărîrea privind continuarea activității sau încetarea activității debitorului. Adunarea poate împuternici administratorul să elaboreze un plan. La o etapă mai târzie, adunarea își poate revizui hotărîrea.

(2) Pînă la adunarea de raportare, administratorul poate sista activitatea debitorului doar cu învoirea comitetului creditorilor dacă acesta a fost format.

(3) În toate cazurile de încetare a activității debitorului, administratorul trebuie să-l informeze înainte de data preconizată. Instanța de judecată poate refuza sistarea activității debitorului pînă la adunarea de raportare, la cererea lui și după audierea administratorului, cu condiția ca faptul acesta să nu cauzeze diminuarea masei debitoare.

Articolul 124. Valorificarea și lichidarea masei debitoare

(1) După adunarea de raportare, numai cu acordul expres al adunării creditorilor sau al comitetului creditorilor administratorul valorifică și/sau lichidează, în mod neîntîrziat, în condiții cît mai avantajoase și în timpul cel mai potrivit masa debitoare. Termenul de valorificare și/sau lichidare a masei debitoare nu va depăși 5 ani.

(1¹) În cazul în care administratorul valorifică și/sau lichidează masa debitoare fără acordul expres al adunării creditorilor sau al comitetului creditorilor, administratorul răspunde, în conformitate cu legislația, pentru prejudiciul cauzat în legătură cu înstrăinarea necoordonată a masei debitoare.

(2) Vînzarea sau înstrăinarea bunurilor din masa debitoare se face prin licitație publică sau prin concurs. Anunțul cu privire la licitație sau concurs se publică în mod obligatoriu în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și, după caz, în ziarele locale din zonele unde debitorul își are sediul sau unde sînt concentrate sediile celor mai mulți creditori, în condițiile art.19. Bunurile nevîndute la prima licitație sau concurs se scot repetat la licitație sau concurs. În cazurile în care bunurile nu se vînd la cel puțin trei licitații sau concursuri desfășurate în modul stabilit, la decizia adunării sau comitetului creditorilor, ele pot fi vîndute de către administrator prin negocieri directe, în baza contractului de vînzare-cumpărare. Administratorul organizează și desfășoară licitații, concursuri sau antrenează în acest scop organizații specializate, cu achitarea serviciilor din contul debitorului.

(3) Prețul inițial de vînzare a bunurilor din masa debitoare se stabilește de adunarea sau comitetul creditorilor, în baza evaluării efectuate în conformitate cu legislația, însă nu poate fi mai mic decît valoarea evaluată. Dacă bunurile nu sînt vîndute la licitație, concurs sau prin negocieri directe la prețul inițial, ele se expun din nou în vînzare la prețuri mai mici, aprobate de adunarea sau comitetul creditorilor.

(4) Cu acordul adunării creditorilor, administratorul poate vinde bunurile de valoare mică (inventarul) fără a organiza licitații, în baza contractului de vînzare-cumpărare.

[Art.124 modificat prin [Legea nr.64-XVI din 27.03.2008](#), în vigoare 25.04.2008]

[Art.124 completat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006]

[Art.124 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 125. Actele de proporții ale administratorului

(1) Administratorul poate săvîrși acțiuni juridice de o importanță deosebită pentru procesul de insolabilitate numai cu aprobarea comitetului creditorilor. În cazul în care comitetul creditorilor nu a fost format, administratorul trebuie să primească aprobarea adunării creditorilor.

(2) Aprobarea adunării creditorilor, specificată la alin.(1), este necesară îndeosebi pentru:

a) înstrăinarea întreprinderii, unei secțiuni, unui depozit, unui alt bun imobil, a participațiunilor

debitorului în alte întreprinderi sau a dreptului la venituri periodice;

b) primirea unui credit care poate greva masa debitoare;

c) reluarea, renunțarea la un proces cu o valoare importantă, încheierea unei tranzacții de împăcare sau încheierea unei clauze arbitrale.

(3) Administratorul trebuie să informeze debitorul despre actele de proporții prevăzute la alin.(2) înainte ca adunarea sau comitetul creditorilor să ia hotărârea respectivă, dacă această informare este posibilă fără întârzieri defavorizatoare. În cazul în care adunarea nu s-a pronunțat asupra actelor de proporții ale administratorului, instanța de judecată poate, la cererea debitorului sau a creditorilor chirografari care dețin 20% din valoarea tuturor creanțelor și după audierea administratorului, să suspende actul de proporții și să convoace adunarea creditorilor care să hotărască asupra efectuării acțiunii.

(4) Actele de proporții ale debitorului săvârșite în contradicție cu prezentul articol sînt valide dacă terțul este de bună-credință. În acest caz, administratorul este responsabil față de creditori.

Articolul 126. Vânzarea întreprinderii (afacerii) debitorului

(1) În cadrul procesului de insolvență, întreprinderea (afacerea) debitorului (denumită în continuare *întreprindere*) poate fi înstrăinată ca un un complex patrimonial unic doar cu acordul expres al adunării creditorilor sau al comitetului creditorilor.

(2) Vânzarea întreprinderii ca un complex patrimonial unic poate avea loc doar după satisfacerea drepturilor de separare a bunurilor din masa debitoare sau cu acordul titularilor acestor drepturi. Separarea se efectuează în conformitate cu art.59.

(3) În cadrul vânzării întreprinderii, se înstrăinează toate tipurile de bunuri destinate activității de întreprinzător, inclusiv terenurile, clădirile și alte construcții, utilajele, inventarul, materiile prime, producția, lucrările și serviciile (denumirea de firmă, mărcile comerciale și mărcile de serviciu înregistrate), alte drepturi exclusive care aparțin debitorului, cu excepția drepturilor și obligațiilor intransmisibile, precum și creanțele creditorilor față de debitor la data intentării procesului de insolvență, dacă legea nu stabilește altfel.

(4) În cazul în care genul principal de activitate al debitorului este exercitat în bază de licență, cumpărătorul întreprinderii are dreptul preferențial la obținerea unei astfel de licențe.

(5) În cazul în care titularii dreptului de separare a bunurilor din masa debitoare au acceptat, conform alin.(2), vânzarea întreprinderii ca un complex patrimonial unic pînă la satisfacerea drepturilor lor de separare, cumpărătorul devine succesor al obligațiilor de satisfacere a acestor drepturi.

(6) În cazul vânzării întreprinderii, toate contractele de muncă valabile la momentul vânzării își păstrează valabilitatea, iar cumpărătorul devine succesor al drepturilor și obligațiilor patronului.

(7) Vânzarea întreprinderii are loc prin licitație sau concurs dacă adunarea sau comitetul creditorilor nu stabilește altfel.

(8) În cazul în care vânzarea întreprinderii are loc prin concurs, condițiile concursului se aprobă de adunarea sau comitetul creditorilor.

(9) Administratorul publică avizul privind vânzarea întreprinderii debitorului prin licitație sau concurs conform prevederilor art.19. În aviz se indică următoarele:

a) informații privind întreprinderea și patrimoniul ei, modalitatea în care se poate lua cunoștință de acestea;

b) termenul de prezentare a cererilor de cumpărare a întreprinderii, care nu poate fi mai mic de 15 zile și mai mare de 60 de zile de la data publicării avizului;

c) data, ora și forma licitației;

d) ordinea de înregistrare pentru a participa la licitație sau concurs;

e) prețul inițial (minim) de vânzare a întreprinderii, stabilit de adunarea sau comitetul creditorilor;

f) suma de participare, termenul și ordinea depunerii ei;

g) criteriile (condițiile) de stabilire a câștigătorului licitației sau concursului;

h) ordinea de consemnare a rezultatului licitației sau concursului;

i) mențiuni privind organizatorul vânzării.

(10) Licitația sau concursul nu are loc în cazul în care, în termenul indicat în aviz, este depusă o singură cerere de participare. În acest caz, adunarea sau comitetul creditorilor poate decide vânzarea întreprinderii fără ținerea unei noi licitații sau unui nou concurs.

(11) Persoana care a câștigat licitația și organizatorul vânzării semnează în ziua licitației un proces-verbal cu valoare de contract.

(12) Persoana care a câștigat concursul și organizatorul vânzării semnează în ziua concursului un proces-verbal în care se consemnează rezultatele vânzării și obligațiile părților pentru perioada de până la semnarea contractului, inclusiv obligația părților de a încheia contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii într-un termen ce nu poate depăși 20 de zile din data concursului.

(13) Acontul de participare la licitație sau la concurs a câștigătorului se include în prețul de cumpărare al întreprinderii, iar în cazul în care acesta refuză să semneze procesul-verbal sau să încheie contract de vânzare-cumpărare a întreprinderii, acontul se include în masa debitoare după achitarea cheltuielilor de organizare a licitației sau concursului.

(14) Suma obținută din vânzarea întreprinderii ca un complex patrimonial unic constituie masa debitoare și se distribuie în conformitate cu prezenta lege.

(15) Dacă suma obținută din vânzarea întreprinderii dă posibilitate de a satisface totalmente creanțele creditorilor, la propunerea administratorului, procesul de insolvență a debitorului se consideră închis, cu luarea de către instanța de judecată a hotărârii respective.

[Art.126 modificat prin [Legea nr.64-XVI din 27.03.2008](#), în vigoare 25.04.2008]

[Art.126 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Secțiunea a 3-a **Bunuri grevate cu garanții**

Articolul 127. Valorificarea bunurilor

(1) Administratorul poate exercita dreptul de executare silită sau de administrare silită a unui bun imobil care aparține masei debitoare și face obiectul unei garanții reale. Vânzarea bunurilor imobile are loc, de regulă, prin licitații publice. Vânzările pot avea loc, de asemenea, prin negocieri directe sau tendere (concursuri).

(2) Administratorul poate valorifica liber un bun mobil grevat cu o garanție reală dacă are în posesiune bunul în cauză.

(3) Administratorul poate să recupereze sau să valorifice în alt mod o creanță pe care debitorul a cesionat-o pentru asigurarea unei pretenții.

Articolul 128. Procedura

(1) Administratorul trebuie să informeze la cerere creditorii asupra stării bunurilor debitorului, să permită examinarea lor sau, după caz, să permită consultarea registrelor contabile și documentelor debitorului.

(2) Administratorul trebuie să informeze creditorul garantat despre intenția sa de a vinde bunul. Creditorului trebuie să i se permită ca, în termen de o săptămână, să se pronunțe pentru o posibilitate mai avantajoasă de valorificare a bunului. Dacă creditorul se pronunță într-o săptămână sau în alt timp util stabilit înainte de înstrăinare, administratorul trebuie să ia în considerare posibilitatea mai avantajoasă de valorificare propusă de creditor.

(3) Una din posibilitățile de valorificare constă și în transmiterea bunului în posesiunea creditorului garantat. După audierea creditorului și administratorului, instanța de judecată stabilește termenul de valorificare a bunului de către creditor. După expirarea termenului stabilit, administratorul poate valorifica bunul.

(4) Dacă bunul grevat cu o garanție reală, pe care administratorul îl poate înstrăina conform art.127, nu este valorificat, creditorului garantat i se plătește o dobândă din masa debitoare din momentul ședinței de raportare. Această prevedere nu se aplică în cazul când creanța garantată nu este satisfăcută în întregime din produsul obținut prin vânzarea bunului grevat cu o garanție reală.

Articolul 129. Distribuirea produsului obținut în masa debitoare

(1) Din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se scad cheltuielile de validare și valorificare, care sînt introduse în masa debitoare, iar din rest se acoperă de îndată creanța creditorului garantat.

(2) Dacă bunul a fost transmis spre valorificare în posesiunea creditorului garantat, acesta trebuie să plătească din produsul obținut în masa debitoare mai întîi cheltuielile de validare.

(3) Cheltuielile de validare cuprind cheltuielile de stabilire de fapt a valorii bunului și a drepturilor asupra lui. Ele sînt fixate în proporție de 4% din produs.

(4) Cheltuielile de valorificare se fixează în proporție de 5% din produs. Dacă cheltuielile reale de valorificare sînt considerabil mai mari sau mai mici, atunci ele se fixează în cuantumul lor real. Dacă valorificarea cauzează aplicarea, în conformitate cu prevederile [Codului fiscal](#), unui impozit asupra masei debitoare, cheltuielile de valorificare se vor mări cu suma aceluia impozit.

Articolul 130. Un alt mod de valorificare a bunurilor

(1) Administratorul poate folosi, cu acordul creditorului garantat, un bun grevat cu o garanție reală pe care trebuie să o valorifice pentru masa debitoare, dacă el poate compensa pierderea valorii acestuia la data intentării procesului de insolabilitate prin plățile făcute creditorilor chirografari. Obligația de a plăti compensația există doar în cazul în care, prin folosirea bunului, s-a cauzat o diminuare a valorii acestuia.

(2) Administratorul poate să transforme, să unească sau să prelucreze bunul grevat cu o garanție reală în măsura în care garantarea drepturilor creditorilor nu este lezată. Dacă bunul grevat este transmis creditorului, acesta este obligat să achite valoarea care face diferența dintre valoarea bunului anterior și valoarea bunului rezultat din transformare, unire sau prelucrare.

Capitolul VI

SATISFACEREA CREDITORILOR CHIROGRAFARI. ÎNCETAREA PROCESULUI DE INSOLVABILITATE

Secțiunea 1

Înaintarea și validarea creanțelor

Articolul 131. Termenele de înaintare a creanțelor

(1) Dacă creditorul are o creanță față de debitor la data intentării procesului de insolabilitate, își înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, instanței de judecată. La creanță se anexează copiile de pe documentele din care izvorăște creanța.

(2) Creanțele pot fi înaintate în instanța de judecată cel tîrziu la data aprobării de către instanță a tabelului creanțelor.

(3) Creditorii care își înaintează creanța după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), dar în toate cazurile nu mai tîrziu de data încetării procesului de insolabilitate, pot pretinde la satisfacerea creanțelor doar conform art.141.

(4) Prevederile prezentului articol se aplică și față de creanțele întemeiate pe hotărîri judecătorești irevocabile sau pe titluri executorii.

Articolul 132. Statutul juridic al cererii de înaintare a creanțelor

Cererea de înaintare a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art.31.

Articolul 133. Tabelul creanțelor

Administratorul înregistrează într-un tabel special fiecă creanță înaintată, indicînd temeiul, valoarea și rangul ei. Tabelul, la care se anexează documentele probatorii, se depune la dosar. Debitorul și orice creditor are drept de acces la tabel pentru informare.

Articolul 134. Ședința de validare a creanțelor

În ședința de validare se examinează creanțele conform cuantumului și rangului lor. Creanțele contestate de administrator, de debitor sau de un creditor chirografar se examinează în mod special.

Articolul 135. Înaintarea tardivă a creanțelor

(1) Dacă creanța este depusă abia după ședința de validare, instanța de judecată numește o ședință specială de validare pe costurile creditorilor întârziați. Aceeași procedură se aplică și în cazurile de înaintare și mai tardivă a creanțelor.

(2) Suplimentar la notificarea conform art.67 alin.(5), se face o invitație specială pentru creditorii chirografari care și-au înaintat creanțele cu întârziere, pentru administrator și debitor.

Articolul 136. Condițiile și efectele validării

(1) O creanță este considerată validată dacă în ședința de validare nu a fost contestată de administrator sau de un creditor chirografar ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată. Contestația debitorului nu se poate opune validării creanței.

(2) Judecătorul instanței de judecată înregistrează în tabelul creanțelor la rubrica fiecărei creanțe înaintate în ce măsură este validată conform valorii și rangului ei, precum și persoana care a contestat validarea. El va înregistra și contestația debitorului. Mențiunile respective vor fi trecute pe cambii și pe alte titluri de creanțe.

(3) Înregistrarea în tabel are, pentru creanțele validate conform valorii și rangului lor, efectul unei hotărâri definitive pentru administrator și pentru toți creditorii chirografari.

Articolul 137. Creanțele contestate

(1) Dacă o creanță este contestată de administrator sau de unul dintre creditorii chirografari, creditorul poate aduce dovezi și își poate exercita alte drepturi pentru a le contracara contestațiile.

(2) Dacă creanța este întemeiată pe un titlu executoriu sau pe o hotărâre judecătorească definitivă, sarcina probei contrare aparține celor care contestă.

(3) Instanța de judecată acordă creditorului a cărui creanță este contestată sau contestatarului creanței un extras, autentificat de instanță, din tabelul creanțelor.

(4) După soluționarea contestațiilor, validarea creanțelor are loc în cadrul ședințelor speciale de validare.

(5) Creditorii ale căror creanțe sînt validate nu sîntificați. Despre faptul că nu vor fi notificați creditorii trebuie informați înaintea ședinței de validare.

Articolul 138. Efectele validării

(1) Încheierea definitivă privind validarea creanței sau încheierea prin care contestarea este declarată întemeiată este executorie pentru administrator și pentru toți creditorii chirografari. Încheierea constituie un temei de rectificare a tabelului. Creditorul poate cere rectificarea tabelului.

(2) În cazul insolvenței bancare, administratorul transmite lista creanțelor validate Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, care asigură garantarea depozitelor bancare potrivit [Legii nr.575-XV din 26 decembrie 2003](#) privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar.

[Art.138 completat prin [Legea nr.174-XV din 03.06.2004](#), în vigoare 01.07.2004]

Secțiunea a 2-a

Distribuirea masei debitoare

Articolul 139. Executarea creanțelor creditorilor chirografari

(1) Executarea creanțelor creditorilor chirografari poate începe doar după ședința generală de validare.

(2) Distribuirea către creditorii chirografari se face în dependență de existența mijloacelor în masa debitoare. Creditorii de rang inferior nu vor fi luați în considerare la distribuiri intermediare.

(3) Distribuirea este efectuată de administrator. Înaintea fiecărei distribuiri, administratorul trebuie să ceară acordul comitetului creditorilor.

(4) Creanțele exprimate în valută străină vor fi plătite în monedă națională (potrivit cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data efectuării plății), precum și în valută străină, în cazurile în care [Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară permite efectuarea plăților și transferurilor în valută străină.

[Art.139 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

[Art.139 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 140. Lista de distribuire

Înainte de fiecare distribuire, administratorul depune în instanța de judecată lista creanțelor care vor fi satisfăcute, indicând sumele care urmează să fie plătite. Creditorii au acces la această listă.

Articolul 141. Luarea în considerare a creanțelor contestate

(1) Creditorul a cărui creanță nu a fost validată și care nu are un titlu executoriu sau o hotărâre definitivă trebuie să aducă administratorului, în termen de 15 zile din data depunerii listei de distribuire în instanță, dovada faptului că refuzul validării a fost contestat sau că procesul pendinte a fost preluat.

(2) Dacă dovada consemnată la alin.(1) este prezentată administratorului în termen, partea din masa debitoare care ar acoperi creanța este rezervată pentru distribuire, aceasta efectuându-se după ce litigiul va fi soluționat.

(3) Dacă dovada consemnată la alin.(1) nu este prezentată la timp, creanța nu se ia în considerare la distribuire.

Articolul 142. Luarea în considerare a creditorilor garantați

(1) Creditorul garantat trebuie să prezinte administratorului în termenul indicat la art.141 alin.(1) dovada faptului că creanța lui nu a fost acoperită în întregime sau că a renunțat la garanțiile reale. Dacă dovada nu se face la timp, creanțele lui nu sînt luate în considerare la distribuire.

(2) Dacă nu a valorificat bunul grevat cu o garanție reală, administratorul trebuie să estimeze partea din creanța creditorului garantat care nu va putea fi acoperită și să rezerve, în mărimea acestei părți, o cantitate din masa debitoare.

Articolul 143. Luarea în considerare a creanțelor condiționate

(1) Creanța condiționată trebuie luată în considerare la distribuire. Partea din masa debitoare care acoperă o asemenea creanță se rezervă la distribuirea intermediară.

(2) La distribuirea finală, creanța condiționată nu va fi luată în considerare în cazul în care condiția executării ei rămîne atît de îndepărtată încît creanța nu va avea nici o valoare la momentul distribuirii.

Articolul 144. Modificările listei de distribuire

(1) Creanțele luate în considerare la distribuirea intermediară care întrunesc condițiile art.141 și 142 sînt satisfăcute cu prioritate la următoarea distribuire, astfel încît să fie egalați creditorii lor de același rang.

(2) Administratorul poate modifica lista de distribuire în decursul a 3 zile de după expirarea termenului prevăzut la art.142.

Articolul 145. Contestarea listei de distribuire

(1) În cazul distribuirii intermediare, contestațiile creditorilor contra listei de distribuire se depun în instanța de judecată în termen de 7 zile din data expirării termenului indicat la art.141.

(2) Încheierea instanței de judecată privind respingerea contestației se aduce la cunoștință creditorului și administratorului. Creditorul poate ataca încheierea cu recurs.

(3) Încheierea instanței de judecată privind rectificarea listei de distribuire este adusă la cunoștința creditorului și a administratorului și trebuie să fie accesibilă celorlalți creditori chirografari pentru a lua cunoștință de ea. Administratorul și creditorii chirografari pot ataca încheierea cu recurs.

Articolul 146. Stabilirea cotei

(1) La distribuirea intermediară, comitetul creditorilor stabilește cota de distribuire la propunerea administratorului. Dacă nu este constituit un comitet al creditorilor, cota de distribuire o stabilește administratorul.

(2) Administratorul informează creditorii despre cota care urmează să le fie distribuită.

Articolul 147. Ședința de distribuire finală

(1) Pentru a aproba distribuirea finală, creditorii sînt convocați în ultima lor adunare. Instanța de judecată numește data adunării creditorilor. Adunarea are drept scop:

- a) examinarea raportului final al administratorului;
- b) înaintarea contestațiilor contra listei de distribuire finală;
- c) hotărîrea creditorilor cu privire la partea nevalorificată a masei debitoare.

(2) Între data publicării anunțului despre adunarea de distribuire finală și data acestei adunări se va stabili o perioadă de cel puțin 2 săptămîni și de cel mult o lună.

Articolul 148. Depunerea sumelor rezervate și distribuirea surplusului

(1) Sumele care, la momentul distribuirii finale, sînt rezervate se depun/se transferă de administrator cu încuviințarea instanței de judecată, pe cheltuiala creditorului în a cărui favoare s-a făcut rezervarea, într-un loc potrivit sau pe contul "Mijloace intrate temporar în dispoziția instanței de judecată".

(2) Sumele distribuite și neridicate de cei îndreptățiți pînă la finalizarea procesului de insolabilitate vor fi depuse/transferate pe contul "Mijloace intrate temporar în dispoziția instanței de judecată".

(3) Dacă, la distribuirea finală, creanțele tuturor creditorilor au fost satisfăcute în volum total, administratorul transmite surplusul către debitor. Dacă debitorul este persoană juridică, administratorul transmite fiecărui participant partea din surplus care i-ar fi revenit în cazul lichidării în afara procesului de insolabilitate.

[Art.148 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

[Art.148 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 149. Restituirea sumelor obținute nejustificat

În cazul în care creanța este bazată pe o fraudă, greșeală sau eroare substanțială, creditorii care au participat la orice distribuire rezultată dintr-o asemenea creanță trebuie să restituie sumele obținute, împreună cu rata de bază la operațiunile de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei pentru perioada dintre data distribuirii și data restituirii sumelor.

Articolul 150. Încetarea procesului de insolabilitate

(1) După terminarea distribuirii finale, instanța de judecată hotărăște încetarea procesului de insolabilitate.

(2) Hotărîrea de încetare și motivația acesteia vor fi publicate conform art.19. Art.45 se va aplica în modul corespunzător.

(3) În două săptămîni de la data publicării, administratorul prezintă Registrului de stat al întreprinderilor și Registrului de stat al organizațiilor hotărîrea instanței de judecată care servește drept temei pentru radierea debitorului din aceste registre. Din momentul radierii sale din Registrul de stat al întreprinderilor sau din Registrul de stat al organizațiilor, debitorul este considerat lichidat.

Articolul 151. Drepturile creditorilor chirografari după încetarea procesului de insolabilitate

(1) După încetarea procesului de insolabilitate, creditorii chirografari pot înainta fără restricții creanțele lor față de debitor.

(2) Creditorul chirografar ale cărui creanțe au fost validate și nu au fost contestate de către debitor în ședința de validare poate să ceară, în măsura în care nu au fost satisfăcute în cadrul procesului de insolabilitate, executarea lor silită în temeiul înregistrării în tabel ca în temeiul unui titlu executoriu. O creanță necontestată este asimilată unei creanțe contestate a cărei contestare a fost respinsă de

instanța de judecată.

Articolul 152. Distribuirea de după încetarea procesului de insolvabilitate

(1) În cazul când procesul de insolvabilitate a încetat, iar după adunarea de distribuire finală anumite sume rezervate au devenit libere, anumite sume plătite din masa debitoare au fost restituite din diverse motive ori au fost descoperite bunuri care aparțin masei debitoare, instanța de judecată hotărăște o distribuire suplimentară după încetarea procesului de insolvabilitate la cererea administratorului, a unui creditor chirografar sau din oficiu.

(2) Încetarea procesului de insolvabilitate nu se opune hotărârii privind distribuirea ulterioară. Dacă suma este mică sau valoarea bunului este neglijabilă, instanța poate decide transmiterea acestora către debitor. Adoptarea hotărârii de distribuire după încheierea procesului de insolvabilitate poate fi făcută dependentă de mărimea sumei de bani vărsată pentru acoperirea eventualelor cheltuieli de distribuire.

(3) Încheierea de respingere a cererii de distribuire ulterioară trebuie notificată solicitantului. Încheierea poate fi atacată cu recurs de către solicitant.

(4) Încheierea prin care s-a decis distribuirea ulterioară va fi notificată administratorului, debitorului și creditorului (dacă ultimul a depus cerere). Încheierea poate fi atacată cu recurs de către debitor.

(5) După dispunerea distribuirii ulterioare, administratorul distribuie, conform listei finale, produsul din realizarea bunului descoperit. Administratorul prezintă instanței de judecată raportul cu privire la distribuirea masei debitoare.

Secțiunea a 3-a

Încetarea procesului de insolvabilitate din alte motive

Articolul 153. Refuzul intentării procesului de insolvabilitate în cazul insuficienței masei debitoare

(1) În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu permit acoperirea cheltuielilor procesului de insolvabilitate, instanța de judecată respinge cererea introductivă și hotărăște lichidarea debitorului. Încheierea de respingere a cererii introductive poate fi contestată cu recurs. Respingerea cererii introductive nu va avea loc dacă se va depune o sumă de bani suficientă pentru achitarea cheltuielilor procesului de insolvabilitate.

(2) Persoana care a achitat cheltuielile prevăzute la alin.(1) poate cere restituirea lor din contul persoanelor debitorului, recunoscute în modul stabilit drept culpabile de neîndeplinirea obligației de depunere a cererii introductive, prevăzute la art.26.

(3) În cazul respingerii cererii conform alin.(1), instanța de judecată desemnează o comisie de lichidare sau un lichidator pentru lichidarea debitorului.

(4) Comisia de lichidare (lichidatorul) întocmește bilanțul de lichidare a debitorului, concluzia despre lipsa masei debitoare și le prezintă instanței de judecată spre aprobare.

(5) Instanța de judecată aprobă bilanțul de lichidare și adoptă o hotărâre de lichidare a debitorului, al cărei dispozitiv se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 10 zile din data adoptării. În acest caz, prevederile art.45 alin.(2) și (3) se vor aplica în modul corespunzător.

(6) După ce primește hotărârea instanței de judecată, Camera înregistrării de Stat radiază imediat debitorul din Registrul de stat al întreprinderilor sau din Registrul de stat al organizațiilor la data emiterii hotărârii.

(7) Datele privind debitorii cărora nu li s-a intentat procese de insolvabilitate conform prevederilor alin.(1) se înscriu în registrul cauzelor de insolvabilitate prevăzut la art.223.

[Art.153 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 154. Încetarea procesului de insolvabilitate din lipsa masei debitoare

(1) Dacă, după intentarea procesului de insolvabilitate, se stabilește că masa debitoare nu este suficientă pentru a acoperi cheltuielile procesului, instanța de judecată trebuie să înceteze procesul. Dacă creditorii sau un terț achită cheltuielile procesului de insolvabilitate, încetarea procesului nu se dispune. Art.153 alin.(2) se aplică în modul corespunzător.

(2) Înainte de adoptarea hotărârii de încetare, instanța de judecată va audia adunarea creditorilor,

administratorul și creditorii masei.

(3) Dacă există mijloace bănești, administratorul trebuie să achite cheltuielile procesului de insolvabilitate, iar dintre acestea, în primul rând spezele administrative, în dependență de mărimea lor. Administratorul nu este obligat să valorifice bunurile.

(4) Lichidarea debitorului în temeiul alin.(1) are loc conform art.153 alin.(3)-(7).

Articolul 155. Avizarea insuficienței masei debitoare

(1) Dacă cheltuielile procesului de insolvabilitate sînt acoperite, dar masa debitoare nu este suficientă pentru acoperirea altor obligații scadente ale masei (creanțele masei), administratorul este obligat să informeze instanța de judecată despre insuficiența masei. Administratorul are aceeași obligație în cazul în care este previzibil că masa să nu fie suficientă pentru acoperirea altor obligații ale sale la momentul scadenței lor.

(2) Instanța de judecată trebuie să avizeze creditorii masei debitoare despre insuficiența masei.

(3) Obligațiile administratorului privind administrarea și valorificarea masei rămîn valabile și după avizarea despre insuficiența masei debitoare.

Articolul 156. Satisfacerea creditorilor masei debitoare

(1) În cazul prevăzut la art.155, administratorul trebuie să stingă obligațiile masei debitoare conform următoarelor grade de prioritate, iar în cadrul aceluiași grad - proporțional sumei:

1) cheltuielile procesului de insolvabilitate;

2) obligațiile masei debitoare, care rezultă din acțiunile administratorului după avizarea despre insuficiența masei debitoare, inclusiv impozite, taxe și alte obligații de plată care nu țin de cheltuielile procesului;

3) alte obligații ale masei.

(2) În sensul alin.(1) pct.2), creanțe ale masei debitoare sînt:

1) obligațiile din contractele bilaterale, pe care administratorul a ales să le execute după ce a avizat cu privire la insuficiența masei;

2) obligațiile dintr-un raport cu executare succesivă, în măsura în care administratorul a acceptat, după ce a făcut public avizul despre insuficiența masei debitoare, să efectueze o contraprestație pentru această masă.

Articolul 157. Încetarea procesului după anunțarea insuficienței masei insolvabilității

(1) Imediat după ce administratorul a distribuit masa debitoare în conformitate cu art.156, instanța încetează procesul de insolvabilitate.

(2) După ce a emis avizul despre insuficiența masei debitoare, administratorul prezintă o dare de seamă cu privire la activitatea sa.

(3) Dacă sînt descoperite bunuri ale masei debitoare după încetarea procesului de insolvabilitate, instanța decide, din oficiu sau la cererea administratorului ori a unui creditor al masei, asupra distribuirii suplimentare. Art.153 alin.(2)-(5) se vor aplica în modul corespunzător.

Articolul 158. Încetarea procesului de insolvabilitate din lipsa temeiului de insolvabilitate

Procesul de insolvabilitate va înceta la cererea debitorului dacă acesta garantează că, după încetarea procesului, nu va fi în stare de insolvabilitate sau de supraîndatorare (în situația cînd ultima a servit ca temei pentru intentarea procesului). Cererea de încetare a procesului este admisă dacă lipsa temeiului de insolvabilitate este probată.

Articolul 159. Încetarea procesului de insolvabilitate cu acordul creditorilor

(1) Procesul de insolvabilitate încetează la cererea debitorului dacă acesta, după expirarea termenului de înaintare a creanțelor, dispune de aprobarea tuturor creditorilor chirografari care au înaintat creanțe. În ceea ce privește aprobarea sau garantarea creditorilor a căror creanțe sînt contestate de către debitor sau de administrator, precum și a creditorilor garanțați, hotărăște instanța de judecată, la

propria latitudine.

(2) Procesul de insolabilitate poate înceta la cererea debitorului pînă la expirarea termenului de înaintare a creanțelor dacă nu sînt cunoscuți alți creditori care și-au dat expres acordul.

Articolul 160. Procedura încetării procesului de insolabilitate

(1) Cererea de încetare a procesului de insolabilitate conform art.158 și 159 va fi adusă la cunoștința creditorilor și depusă la dosar pentru accesul liber al creditorilor. Contra unei astfel de cereri, creditorii chirografari pot face opoziție în scris.

(2) Instanța de judecată adoptă hotărîrea privind încetarea procesului după audierea solicitantului, a administratorului și comitetului creditorilor dacă un asemenea comitet a fost desemnat. În cazul opoziției, va fi audiat și creditorul care a înaintat opoziția.

(3) În caz de încetare a procesului de insolabilitate, administratorul trebuie să achite creanțele necontestate ale creditorilor masei debitoare și să depună garanție pentru cele contestate.

Articolul 161. Publicarea hotărîrii de încetare

(1) Hotărîrea prin care procesul de insolabilitate încetează conform art.154, 157, 158 și 159, inclusiv temeiul încetării, se dă publicității conform art.19. Debitorul, administratorul și membrii comitetului creditorilor se notifică cu privire la data încetării.

(2) O dată cu încetarea procesului în baza art.158 și 159, debitorul își redobîndește dreptul de a dispune liber de bunurile masei. Art.151 și 152 se aplică în modul corespunzător.

[Art.161 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 162. Recursul

(1) Dacă procesul de insolabilitate încetează conform art.154, 158 și 159, dreptul la recurs îl are fiecare creditor chirografar, iar în cazul art.154 - și debitorul.

(2) Dacă cererea debitorului, specificată la art.158 sau 159, este respinsă, recursul poate fi înaintat de către debitor.

Capitolul VII PROCEDURA PLANULUI

Secțiunea 1 Aplicarea procedurii planului

Articolul 163. Noțiune

Satisfacerea creanțelor creditorilor garantați și chirografari, valorificarea și distribuirea masei debitoare între participanții la procesul de insolabilitate, responsabilitatea debitorului după încheierea procesului de insolabilitate pot fi reglementate printr-un plan, ale cărui principii pot să difere de dispozițiile prezentei legi.

Articolul 164. Aplicarea procedurii planului

(1) Procedura planului se aplică de instanța de judecată în temeiul hotărîrii adunării creditorilor.

(2) Durata procedurii planului se stabilește în baza hotărîrii adunării creditorilor și nu poate depăși 3 ani. În cazul cînd debitorul este de importanță vitală pentru economia națională, prin hotărîre de Guvern, durata procedurii planului poate fi stabilită pe un termen de pînă la 5 ani.

(2¹) În cazul în care termenul de 5 ani nu a fost suficient pentru finalizarea procedurii planului, iar lichidarea debitorului ar putea avea un impact negativ asupra economiei naționale, acest termen se poate prelungi, prin hotărîre de Guvern, pînă la 5 ani.

(3) Instanța de judecată nu va admite aplicarea procedurii planului dacă:

a) este evident că planul propus de către debitor nu va fi aprobat de creditori sau nu va putea fi confirmat de instanța de judecată;

b) este evident că creanțele creditorilor, conform părții organizatorice a planului depus de către

debitor, nu pot fi executate;

c) nu au fost respectate prevederile ce țin de dreptul de a depune planul și cerințele față de conținutul unui plan și persoana care a depus planul nu le poate înlătura sau nu le înlătură în termenul rezonabil stabilit de instanța de judecată.

(4) Încheierea instanței de judecată privind aplicarea procedurii planului sau neadmiterea aplicării procedurii planului poate fi atacată cu recurs de persoana care a depus planul sau de creditorii.

[Art. 164 modificat prin [Legea nr.4 din 15.01.2012](#), în vigoare 27.01.2012]

[Art. 164 modificat prin [Legea nr.298-XVI din 25.12.2008](#), în vigoare 27.01.2009]

[Art. 164 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 164¹. Efectele aplicării procedurii planului

(1) În cazul în care planul prevede redresarea solvabilității debitorului, prin încheierea instanței de judecată, se instituie moratoriu asupra executării obligațiilor pecuniare ale creditorilor și a obligațiilor fiscale pe un termen de până la 180 de zile, cu excepțiile stabilite de prezenta lege.

(2) Moratoriul se aplică creanțelor a căror scadență a survenit până la data aplicării procedurii planului.

(3) Moratoriul privind satisfacerea creanțelor creditorilor nu se aplică creanțelor privind plata salariilor, pensiilor alimentare, creanțelor privind recuperarea prejudiciilor cauzate sănătății angajaților sau creanțelor în legătură cu decesul acestora, precum și creanțelor pecuniare și fiscale a căror scadență a survenit în perioada de după aplicarea procedurii planului.

(4) Pe perioada acțiunii moratoriului, prevederile art.90 se aplică în mod corespunzător.

[Art. 164¹ introdus prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 165. Folosirea sintagmei

Din data aplicării procedurii planului, în denumirea oficială a debitorului se folosește sintagma "în procedura planului" sau "care se află în procedura planului".

Articolul 166. Drepturile și obligațiile administratorului

În cadrul procedurii planului, prevederile art.73-82 privind modalitatea desemnării, destituirii și demisiei administratorului, privind drepturile și obligațiile acestuia se aplică în modul corespunzător.

Articolul 167. Declararea creanțelor și ordinea de executare

(1) În cadrul procedurii planului, declararea, contestarea și validarea creanțelor creditorilor se efectuează conform prevederilor capitolului III.

(2) Dacă planul specifică alte condiții, partea organizatorică a planului va cuprinde restricțiile și reglementările pentru fiecare clasă de creditorii.

Secțiunea a 2-a Propunerea planului

Articolul 168. Dreptul de a propune planul

(1) Sînt îndreptățiți să depună planul în instanța de judecată administratorul și debitorul.

(2) Planul poate fi depus de către debitor o dată cu cererea introductivă sau cu referința la cererea introductivă a creditorilor, ori într-o cerere expresă adresată instanței de judecată pînă la ședința de distribuție.

(3) Administratorul elaborează un plan doar la cererea adunării creditorilor și îl depune în instanța de judecată într-un termen rezonabil. La elaborarea planului pot contribui comitetul creditorilor, dacă este format, reprezentanții angajaților și debitorul.

(4) În cazul cînd planul nu este prezentat în termen de 90 de zile în instanța de judecată, aceasta poate decide lichidarea debitorului. Instanța de judecată poate prelungi, la cererea administratorului sau a debitorului, termenul de prezentare a planului, dar nu mai mult decît cu 30 de zile.

Articolul 169. Structura planului

(1) Planul este compus din partea descriptivă și partea organizatorică.

(2) În partea descriptivă se includ măsurile întreprinse după intentarea procesului de insolvență sau care urmează a fi aplicate în scopul instituirii, prin procedura planului, a unei modalități de realizare a drepturilor participanților. Această parte poate cuprinde și date despre temeiurile, oportunitatea și consecințele aplicării planului, necesare și importante pentru ca creditorii să decidă asupra planului și ca instanța de judecată să aprobe planul.

(3) În partea organizatorică se stabilește modalitatea de modificare, prin intermediul planului, a statutului juridic al participanților la procesul de insolvență.

Articolul 170. Conținutul planului

(1) Planul poate să prevadă:

- a) redresarea (restabilirea solvabilității) și continuarea activității debitorului;
- b) lichidarea patrimoniului întreprinderii;
- c) transmiterea întreprinderii sau a unei părți din ea către un alt titular.

(2) În cazul când debitorul urmează să-și continue activitatea, planul specifică modalitățile de achitare a datoriilor debitorului, perspectivele de redresare în raport cu posibilitățile și specificul activității debitorului, cu mijloacele financiare disponibile și cu cererea pieței față de oferta debitorului.

(3) Proiectul planului va prevedea în mod expres:

a) măsurile de stingere sau compensare în alt mod a creanțelor creditorilor, eventualele garanții acordate fiecărei clase de creditori, indicarea claselor de creditori ale căror creanțe vor fi plătite în întregime sau nu vor fi defavorizate în alt mod prin plan;

b) despăgubirile ce urmează a fi oferite tuturor claselor de creditori în comparație cu ceea ce ar primi prin distribuire în cazul lichidării;

c) modul și persoana căreia vor putea fi vândute - parțial sau total, separat sau în bloc - bunurile debitorului, efectele obținute prin aceasta, mai ales în ceea ce privește continuarea utilizării unor părți din întreprinderea debitorului, folosirea salariaților și satisfacerea creditorilor, precum și proiectele financiare pe care se întemeiază posibilitatea de realizare a planului.

(4) Transmiterea întreprinderii sau unei părți din ea către un nou titular are loc în baza unui contract de vânzare-cumpărare sau de arendă. În acest caz, noului proprietar sau arendaș i se transmit și obligațiile debitorului.

[Art. 170 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 171. Gruparea creditorilor în clase

(1) La determinarea drepturilor participanților în cadrul aplicării procedurii planului, dacă creditorilor li se oferă o reglementare juridică diferită, ei trebuie să fie grupați în clase.

(2) Trebuie să fie făcută o diferențiere între:

- a) creditorii cu creanțe garantate;
- b) creditorii chirografari, cu excepția creditorilor de rang inferior;
- c) creditorii chirografari de rang inferior.

(3) Din numărul creditorilor care au același regim juridic pot fi organizate clase de creditori cu interese economice similare. În acest caz, planul va conține criteriile de diferențiere a acestor clase. Astfel, angajații debitorului pot constitui o clasă separată dacă ei participă la proces în calitate de creditori chirografari și dacă quantumul creanțelor lor nu este considerat ca fiind neînsemnat. Creditorii cu creanțe mici pot fi organizați, de asemenea, în clase separate.

Articolul 172. Drepturile creditorilor în cadrul aceleiași clase

(1) În cadrul clasei, creditorii au aceleași drepturi.

(2) Cu acordul tuturor creditorilor dintr-o clasă, unii creditori pot fi tratați în mod diferit. În acest caz, la plan se va anexa acordul fiecărui creditor corespunzător din această clasă.

(3) Orice înțelegere a administratorului, debitorului sau a altor persoane cu unii creditori prin care ei

vor fi favorizați pentru comportarea lor în cadrul votării sau pentru alte acțiuni din cadrul procesului de insolabilitate neprevăzute de plan este nulă.

Articolul 173. Dreptul creditorilor garantați

(1) Nu pot fi atinse drepturile creditorilor garantați de a-și valorifica creanțele din contul bunurilor asupra cărora se extind garanțiile lor, dacă planul nu stabilește altfel.

(2) Dacă planul prevede o altă reglementare, în partea organizatorică a planului, creditorilor garantați trebuie să li se indice cota reducerii creanțelor lor, perioada pentru care a fost amânată executarea creanțelor sau alte reglementări la care pot fi supuse acele creanțe.

Articolul 174. Drepturile creditorilor chirografari

Pentru creditorii care nu sînt menționați la art.172, în partea organizatorică a planului se va consemna cota reducerii creanțelor lor, perioada pentru care a fost amânată executarea creanțelor, modul garantării lor sau alte reglementări la care pot fi supuse creanțele lor.

Articolul 175. Tabloul patrimoniului

Dacă satisfacerea creanțelor creditorilor urmează să fie efectuată din veniturile întreprinderii, administrată în continuare de către debitor sau de o terță persoană, la plan se va anexa un tablou al patrimoniului, în care, în cazul confirmării lui, se va indica valoarea bunurilor și obligațiilor debitorului. Suplimentar, se va specifica cuantumul eventualelor cheltuieli și venituri, din perioada de satisfacere a creanțelor creditorilor, în a căror consecutivitate urmează să fie restabilită solvabilitatea întreprinderii în cadrul executării planului.

Articolul 176. Suspendarea valorificării și distribuirii masei debitoare

(1) În cazul în care procedura planului realizat prin continuarea valorificării și distribuirii masei debitoare poate prejudicia această masă, instanța de judecată, la solicitarea debitorului sau a administratorului, poate dispune suspendarea valorificării și distribuirii.

(2) Instanța de judecată nu va admite cererea de suspendare sau va dispune încetarea valorificării și distribuirii masei debitoare în măsura în care există pericolul unor prejudicii considerabile pentru această masă sau dacă administratorul, avînd acordul comitetului creditorilor sau al adunării creditorilor, solicită continuarea valorificării și distribuirii.

Articolul 177. Referința și opinia asupra planului

(1) În scopul obținerii unei referințe asupra planului, instanța de judecată dispune expedierea lui:

- a) comitetului creditorilor, dacă a fost constituit;
- b) debitorului, dacă planul a fost depus de administrator;
- c) administratorului, dacă planul a fost depus de către debitor.

(2) Instanța de judecată poate solicita opinia asupra planului și ministerului sau altei autorități administrative centrale de resort.

(3) Termenul de prezentare a referințelor și opiniilor asupra planului este stabilit de instanța de judecată.

[Art.177 modificat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006]

Articolul 178. Păstrarea planului

Planul cu toate anexele, documentele justificative și opiniile asupra lui se păstrează în instanța de judecată, unde participanții la proces pot lua cunoștință de el.

Secțiunea a 3-a

Admiterea și confirmarea planului

Articolul 179. Adunarea creditorilor în care se examinează și se votează planul

(1) Într-un termen de cel mult 30 de zile din data depunerii planului, instanța de judecată convoacă

adunarea creditorilor pentru examinarea planului, determinarea dreptului de vot al creditorilor și votarea planului.

(2) Despre depunerea planului, conținutul lui, data adunării de examinare și votare a planului instanța de judecată notifică participanții la procesul de insolvență conform art.19.

(3) Instanța de judecată notifică suplimentar în mod individual creditorii care și-au înaintat creanțele, creditorii garanți, administratorul și debitorul. Împreună cu notificarea, se expediază o copie de pe planul depus sau un extras din el prezentat de persoana care a elaborat planul.

Articolul 180. Adunarea specială de votare a planului

(1) Adunarea creditorilor de examinare a planului, de determinare a dreptului de vot al creditorilor și de votare a planului nu poate avea loc înaintea adunării de validare a creanțelor. Aceste chestiuni pot fi examinate în cadrul unei singure adunări.

(2) Instanța de judecată poate dispune ca planul să fie supus votului într-o adunare specială. În acest caz, adunarea va fi convocată în cel mult 30 de zile din data adunării de examinare a planului.

(3) Persoanele care au depus planul îl pot modifica după adunarea la care a fost examinat. Modificările propuse pot fi supuse votului în cadrul aceleiași adunări.

(4) În cazul existenței mai multor planuri, acestea vor fi supuse votării în cadrul aceleiași adunări.

Articolul 181. Dreptul de vot

(1) Numai creditorii ale căror creanțe au fost validate de instanța de judecată sînt în drept să voteze planul. Art.69 se aplică în modul corespunzător.

(2) Creditorii ale căror creanțe sînt defavorizate prin plan au drept de vot.

(3) Dacă planul cuprinde și reglementarea juridică a creanțelor creditorilor garanți, dreptul de vot al acestora urmează să fie stabilit individual la adunare. Au drept de vot creditorii ale căror creanțe garantate nu sînt contestate de administrator, de alți creditori garanți sau de creditorii chirografari. În cazul creanțelor litigioase condiționate sau neajunse la scadență, se aplică corespunzător prevederile art.56.

(4) Administratorul, în baza tabelii creanțelor creditorilor, întocmește și prezintă instanței de judecată o listă a creditorilor care au dreptul de a participa la votarea planului.

Articolul 182. Acceptarea planului

(1) Fiecare clasă de creditori cu drept de vot votează planul separat.

(2) Planul se consideră acceptat de către o clasă de creditori dacă în cadrul ei planul a fost votat de majoritatea deținătorilor exprimată prin valoarea creanțelor și de majoritatea creditorilor acestei clase.

Articolul 183. Interzicerea obstrucției

Se consideră acceptat planul în cadrul unei clase de creditori chiar și fără votul majorității dacă:

a) creditorii acestei clase nu sînt defavorizați prin plan în comparație cu situația în care s-ar fi aflat în lipsa lui;

b) majoritatea claselor de creditori participante la votare au acceptat planul în modul corespunzător.

Articolul 184. Acceptarea planului de către debitor

(1) Dacă debitorul nu a înaintat obiecții asupra planului pînă la adunarea de confirmare, se consideră că el l-a acceptat.

(2) Obiecțiile debitorului asupra planului nu sînt luate în considerare dacă:

a) debitorul nu este defavorizat de plan în comparație cu situația în care s-ar fi aflat în lipsa lui;

b) în cadrul valorificării și distribuirii masei debitoare, creanțele creditorilor urmează a fi satisfăcute în mărimea declarată.

Articolul 185. Confirmarea planului

(1) După acceptare de către creditorii și debitor, planul trebuie să fie confirmat de instanța de judecată.

(2) Pînă la confirmarea planului, instanța de judecată audiază administratorul, comitetul creditorilor (dacă a fost desemnat) și debitorul.

(3) O dată cu confirmarea planului, instanța de judecată poate impune debitorului unele condiții sau restricții, concordate cu planul confirmat, pentru desfășurarea activității.

Articolul 186. Refuzul confirmării planului

(1) Instanța de judecată poate să nu confirme planul dacă:

a) a fost ignorată o condiție esențială ce ține de conținutul planului, de ordinea realizării planului, precum și de modalitatea de acceptare a planului de către creditorii și debitor, iar această încălcare nu poate fi înlăturată; sau

b) planul a fost acceptat cu rea-credință, în special prin favorizarea unuia dintre creditorii.

(2) Planul nu este confirmat și în cazul în care creditorul își depune obiecțiile în instanța de judecată cel târziu pînă la data adunării de votare a planului. Drept temei pentru asemenea obiecții poate fi defavorizarea creditorului prin plan în comparație cu situația în care s-ar fi aflat în lipsa lui. În astfel de cazuri, sarcina probelor revine creditorului.

Articolul 187. Hotărîrea de confirmare a planului

În cazul confirmării planului, instanța de judecată, în notificarea consemnată la art.19, informează creditorii care și-au declarat creanțele și creditorii garantați despre confirmare, anexînd planul sau un extras din plan.

Articolul 188. Exercițarea căilor de atac

Hotărîrea instanței de judecată privind confirmarea planului sau privind respingerea confirmării planului poate fi atacată cu recurs de creditorii și debitor.

Secțiunea a 4-a

Efectele confirmării planului. Supravegherea aplicării planului

Articolul 189. Efectele confirmării planului

(1) După confirmarea planului, activitatea debitorului se reorganizează în modul corespunzător. Creanțele și drepturile creditorilor și ale celorlalte părți interesate sînt modificate conform prevederilor planului.

(2) Debitorul este obligat să efectueze fără întîrziere schimbările de structură preconizate în plan.

(3) În cazul unei executări silite, planul confirmat se va considera drept o hotărîre definitivă împotriva debitorului. Această prevedere se aplică și în cazul executării silite împotriva unei terțe persoane care și-a asumat, de rînd cu debitorul, obligația executării necondiționate a planului.

Articolul 190. Stipulații de repunere în drepturi

(1) În cazul în care, conform planului, executarea creanțelor creditorilor chirografari a fost amînată sau debitorul a fost scutit parțial de executarea unei astfel de creanțe, clauza respectivă a planului își pierde valabilitatea pentru creditorul în a cărui privință debitorul a încălcat substanțial prevederile ce țin de executarea planului. Se consideră o încălcare substanțială neexecutarea de către debitor a creanței scadente după ce a fost notificat în prealabil și i s-a acordat un termen suplimentar de executare, care nu va fi mai mic de 15 zile.

(2) În cazul în care, pînă la definitivarea realizării planului, împotriva debitorului a fost intentat un nou proces de insolvență, clauzele planului privind amînarea executării sau scutirile de la executarea obligațiilor își pierd valabilitatea în privința tuturor creditorilor, dacă planul nu stabilește altfel.

Articolul 191. Încetarea procesului de insolvență

(1) După ce hotărîrea de confirmare a planului devine definitivă, instanța de judecată dispune,

printr-o hotărâre, încetarea procesului de insolvabilitate și continuă procedura planului.

(2) Dispozitivul hotărârii privind încetarea procesului de insolvabilitate se publică în conformitate cu art.19 și se notifică în mod individual debitorului, administratorului și membrilor comitetului creditorilor.

[Art.191 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 192. Efectele încetării procesului de insolvabilitate

(1) Din momentul adoptării hotărârii de încetare a procesului de insolvabilitate și de continuare a procedurii planului, debitorul reintră în dreptul de administrare a masei debitoare. Administratorul își exercită atribuțiile în conformitate cu prevederile art.193 și 194.

(2) Dispozițiile privind supravegherea realizării planului nu sînt afectate de încetarea procesului de insolvabilitate.

(3) Administratorul poate continua procesele pendinte referitor la examinarea contestărilor depuse în cadrul procesului de insolvabilitate dacă acest aspect este prevăzut în plan. Cheltuielile de judecată vor fi suportate de către debitor dacă planul nu specifică altfel.

[Art.192 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 193. Supravegherea realizării planului

(1) În partea organizatorică, planul poate reglementa supravegherea realizării sale. Supravegherea în acest caz se limitează la executarea de către debitor a obligațiilor specificate prin plan.

(2) Planul poate stabili extinderea supravegherii asupra executării obligațiilor pe care le-a transmis unei societăți, constituite, după intentarea procesului de insolvabilitate, special pentru a prelua bunurile și obligațiile spre administrare (societate absorbantă).

(3) Atribuțiile de supraveghere țin de competența administratorului. În legătură cu aceasta, atribuțiile administratorului și ale membrilor comitetului creditorilor, precum și supravegherea din partea instanței judecătorești continuă. Prevederile art.36 se aplică corespunzător.

(4) Administratorul va prezenta trimestrial comitetului creditorilor (dacă a fost constituit) și instanței judecătorești rapoarte asupra situației financiare și tabloului patrimonial al debitorului, inclusiv perspectivele de realizare a planului. Prezentarea acestor rapoarte nu afectează dreptul comitetului creditorilor și al instanței judecătorești de a solicita în orice moment informații suplimentare și rapoarte pentru o perioadă mai scurtă.

(5) Creditorii de stat, în comun cu administratorul și ministerul de ramură ori autoritatea administrativă centrală respectivă, în anumite cazuri, în funcție de importanța vitală a debitorului pentru economia națională, sînt în drept să solicite Guvernului și Parlamentului scutirea parțială sau totală a debitorului de plata penalităților, altor sancțiuni la bugetul public național și a plăților aferente (dobînda, comisionul de angajament, fondul de risc și penalitatea) sumelor dezafectate din bugetul de stat întru onorarea garanțiilor de stat, precum și a plăților aferente creditelor recreditate de către Ministerul Finanțelor agenților economici din surse externe și interne, care sînt incluse în tabelul creanțelor și sînt confirmate de instanța de judecată, cu condiția onorării de către debitor a măsurilor prevăzute în plan.

(6) Dacă se constată că debitorul nu își îndeplinește obligațiile a căror executare este supravegheată sau se constată că executarea lor este imposibilă, administratorul informează imediat despre aceasta comitetul creditorilor și instanța judecătorească. În cazul în care comitetul creditorilor nu a fost desemnat, administratorul informează creditorii menționați în plan.

[Art.193 modificat prin [Legea nr.231-XVI din 02.11.2007](#), în vigoare 23.11.2007]

[Art.193 modificat prin [Legea nr.268-XVI din 28.07.2006](#), în vigoare 08.09.2006]

[Art.193 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 194. Acordul administratorului la încheierea de contracte

Planul poate să prevadă ca, în perioada de activitate a debitorului sub supraveghere, anumite contracte ale acestuia sau ale societății absorbante să fie valabile doar după obținerea acordului administratorului.

Articolul 195. Limitele de creditare a debitorului

(1) Planul poate conține prevederi referitoare la prioritatea creditorilor în executarea obligațiilor născute din contractele de împrumut și din cele de creditare acordate debitorului sau societății absorbante în perioada de supraveghere sau în executarea creanțelor creditorilor masei a căror executare a fost suspendată în perioada supravegherii. În acest caz, suma totală a creditelor nu va depăși valoarea bunurilor debitorului menționate în tabelul patrimoniului întocmit conform art.175.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică doar creditorilor în măsura în care suma creditului, a dobânzii și a cheltuielilor se include în limitele de creditare și doar în cazul când această creditare a avut loc cu acordul administratorului.

Articolul 196. Notificarea despre supravegherea realizării planului

(1) Dacă realizarea planului este supravegheată, instanța de judecată notifică acest fapt o dată cu publicarea dispozitivului hotărârii privind încetarea procesului de insolvență conform art.19.

(2) Notificarea se efectuează și în cazul:

a) extinderii supravegherii asupra activității societății absorbante;
b) aplicării prevederilor art.194 referitor la contractele pentru a căror încheiere este necesar acordul administratorului;

c) stabilirii limitei de creditare prevăzute la art.195.

(3) În cazurile prevăzute la alin.(2), prevederile art.45 se aplică în mod corespunzător.

[Art.196 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 197. Încetarea supravegherii

(1) Instanța de judecată dispune încetarea supravegherii în cazul:

a) executării sau asigurării executării creanțelor supravegheate;
b) expirării termenului procedurii planului.

(2) Despre încetarea supravegherii, instanța de judecată dispune notificarea conform art.19.

[Art.197 modificat prin [Legea nr.298-XVI din 25.12.2008](#), în vigoare 27.01.2009]

[Art.197 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 198. Cheltuielile de supraveghere

Cheltuielile de supraveghere le suportă debitorul. În cazul când executarea obligațiilor este transmisă societății absorbante, ultima va suporta și cheltuielile de supraveghere.

Articolul 199. Cererea de lichidare în cazul nerealizării planului

(1) Dacă, pe parcursul derulării procedurii planului, debitorul nu respectă prevederile lui sau planul nu este realizat în termen, fiecare creditor poate înainta o nouă cerere introductivă, care va avea ca efect lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolvenței lui. În acest caz, modificările creanțelor și a drepturilor părților, operate conform planului pînă la data înaintării unei asemenea cereri, vor fi luate în considerare în cadrul lichidării.

(2) Dacă, în baza raportului administratorului, se constată că cel puțin două treimi din datoriile debitorului, stabilite conform planului, au fost achitate, instanța de judecată este în drept să respingă noua cerere introductivă, depusă de creditorii conform alin.(1), iar dacă, la acel moment, termenul de derulare a procedurii planului a expirat, să decidă prelungirea acestui termen cu cel mult un an, cu excepția debitorilor pentru care termenul procedurii planului este stabilit prin hotărîre de Guvern.

(3) Încheierea instanței de judecată cu privire la respingerea unei noi cereri introductive poate fi atacată cu recurs.

(4) Respingerea recursului nu exclude posibilitatea înaintării ulterioare de către creditorii a unei cereri introductive dacă aceștia consideră continuarea procedurii planului ca o cauză a pierderii averii debitorului, afectînd interesele creditorilor.

(5) Dacă respinge noua cerere introductivă, instanța de judecată este în drept să impună anumite modificări în plan, ținînd cont de propunerile creditorilor sau ale administratorului.

[Art.199 modificat prin [Legea nr.298-XVI din 25.12.2008](#), în vigoare 27.01.2009]

[Art.199 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Capitolul VIII **DESCALIFICAREA DEBITORULUI**

Articolul 200. Tipurile descalificării

În cazul în care se va constata că debitorul persoană fizică a contribuit din culpă sau din neglijență la survenirea propriei insolvențe, prin hotărâre a instanței de judecată privind încetarea procesului de insolvență persoana respectivă poate fi privată de dreptul:

- a) de a fi aleasă sau desemnată într-o funcție publică sau să continue să dețină o asemenea funcție;
- b) de a activa în calitate de administrator în procesele de insolvență sau de lichidator;
- c) de a fi membru al unui organ de conducere sau de control într-o societate comercială.

Articolul 201. Aplicarea descalificării

(1) Instanța de judecată aplică descalificările conform art.200 și în cazul în care o persoană a fost director, membru al comitetului de conducere al unei societăți comerciale ajunsă insolventă în perioada în care exercita această funcție sau într-o perioadă de 6 luni după încetarea exercitării acestei funcții.

(2) Perioada minimă de descalificare este de 12 luni, iar cea maximă de 5 ani.

(3) Efectele descalificării încetează în mod automat din data expirării perioadei de descalificare stabilite în hotărârea de descalificare.

(4) Prevederile prezentului articol se aplică în modul corespunzător atât față de cetățenii Republicii Moldova, precum și față de cetățenii străini și apatrizi în funcție de statutul lor juridic pe teritoriul Republicii Moldova.

[Art.201 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 202. Degrevarea debitorului persoană fizică

(1) După terminarea achitării cu creditorii enumerați la art.54, debitorul persoană fizică este degrevat de executarea ulterioară a creanțelor creditorilor, cu excepția celor prevăzute la alin.(2).

(2) Creanțele creditorilor de recuperare a pensiei alimentare, a prejudiciilor cauzate sănătății, precum și alte creanțe personale care nu au fost înaintate, nu au fost satisfăcute sau au fost satisfăcute parțial în cadrul procesului de insolvență își păstrează valabilitatea și după încetarea procesului de insolvență și pot fi înaintate integral sau, respectiv, în partea nesatisfăcută.

(3) În cazul în care se va constata că debitorul persoană fizică a tăinuit de la executare sau a transmis ilegal anumite bunuri ale sale unor terți, creditorul a cărui creanță nu a fost satisfăcută în cadrul procesului de insolvență poate cere executarea creanței sale din contul acestor bunuri și după încetarea procesului.

Capitolul IX **PARTICULARITĂȚILE INSOLVENȚII BANCARE**

[Cap.IX (art.203-206) abrogat prin [Legea nr.27-XVII din 15.06.2009](#), în vigoare 19.06.2009]

Articolul 203. Excepțiile de aplicare a legii în cazul insolvenței bancare

[Art.203 abrogat prin [Legea nr.27-XVII din 15.06.2009](#), în vigoare 19.06.2009]

[Art.203 modificat prin [Legea nr.174-XV din 03.06.2004](#), în vigoare 01.07.2004]

Articolul 204. Obligația de înștiințare a Băncii Naționale a Moldovei

[Art.204 abrogat prin [Legea nr.27-XVII din 15.06.2009](#), în vigoare 19.06.2009]

Articolul 205. Cererea de intentare a procesului de insolvență a băncii

[Art.205 abrogat prin [Legea nr.27-XVII din 15.06.2009](#), în vigoare 19.06.2009]

Articolul 206. Intentarea procesului de insolvabilitate a băncii

[Art.206 abrogat prin [Legea nr.27-XVII din 15.06.2009](#), în vigoare 19.06.2009]

[Art.206 modificat prin [Legea nr.223-XVI din 14.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006]

[Art.206 modificat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Capitolul X
UNELE PARTICULARITĂȚI ALE INSOLVABILITĂȚII
ÎN RAMURA AGRICOLĂ

Articolul 207. Valorificarea bunurilor întreprinderilor agricole

(1) La vânzarea bunurilor imobile, care sînt destinate producerii și/sau prelucrării produselor agricole și care aparțin întreprinderii agricole împotriva căreia s-a intentat un proces de insolvabilitate în conformitate cu prezenta lege, de dreptul de preemțiune beneficiază, în cazul egalității ofertelor de cumpărare a acestor bunuri imobile, unitățile agricole învecinate cu întreprinderea agricolă în stare de insolvabilitate.

(2) Vânzarea terenurilor cu destinație agricolă ale debitorului în stare de insolvabilitate se efectuează în modul stabilit de legislația funciară.

Articolul 208. Considerarea caracterului sezonier

La intentarea procesului de insolvabilitate unei întreprinderi agricole, precum și pe parcursul procesului, instanța de judecată și administratorul vor ține cont de caracterul sezonier al producției agricole și de dependența acesteia de factorii naturali și climatici, precum și de posibilitatea satisfacerii creanțelor creditorilor din contul veniturilor care pot fi obținute de întreprinderea agricolă pînă la și după încheierea perioadei de lucrări agricole.

Capitolul XI
PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII
GOSPODĂRIEI ȚĂRĂNEȘTI (DE FERMIER)

Articolul 209. Particularitățile intentării procesului de insolvabilitate gospodăriei țărănești (de fermier)

(1) Cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate gospodăriei țărănești (de fermier) poate fi înaintată de conducătorul gospodăriei doar cu acordul scris al tuturor membrilor ei.

(2) Pe lîngă documentele prevăzute la art.29, conducătorul gospodăriei țărănești (de fermier) anexează la cererea introductivă documente privind:

a) componența și valoarea patrimoniului gospodăriei țărănești (de fermier);

b) componența și valoarea bunurilor aflate în proprietatea membrilor gospodăriei, precum și sursele acestor bunuri;

c) mărimea veniturilor estimate pentru încheierea sezonului de lucrări agricole.

(3) Documentele indicate la alin.(2) se anexează și la referința privind cererea introductivă a creditorilor.

Articolul 210. Masa debitoare în cazul insolvabilității gospodăriei țărănești (de fermier)

(1) În caz de intentare a procesului de insolvabilitate gospodăriei țărănești (de fermier), la masa debitoare se atribuie bunurile aflate în proprietatea comună a membrilor gospodăriei, inclusiv plantațiile, instalațiile de irigare, animalele productive și de lucru, păsările, tehnica și utilajele, mijloacele de transport, inventarul și alte bunuri, procurate pentru gospodăria țărănească (de fermier) din mijloacele comune ale membrilor gospodăriei, precum și dreptul de arendă a terenurilor și alte drepturi patrimoniale proprietate a debitorului, care pot fi evaluate în bani.

(2) Bunurile membrilor gospodăriei țărănești (de fermier), precum și alte bunuri proprietate pentru care există probe că ele au fost procurate din venituri ce nu sînt proprietate comună a membrilor gospodăriei, nu se includ sau, respectiv, se exclud din masa debitoare.

Articolul 211. Vânzarea patrimoniului gospodăriei țărănești (de fermier)

În cadrul procesului de insolvență al gospodăriei țărănești (de fermier), bunurile imobile din masa debitoare (inclusiv drepturile patrimoniale privind aceste bunuri) pot fi vândute doar la licitație, cu condiția obligatorie de menținere a destinației bunurilor vândute.

Capitolul XII

PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII COMPANIILOR DE ASIGURĂRI

Articolul 212. Examinarea insolvenței companiilor de asigurări

(1) Cererea introductivă privitoare la insolvența unei companii de asigurări poate fi depusă de către debitor, de creditorii chirografari și de organul de stat autorizat cu reglementarea activității de asigurare.

(2) La examinarea cauzelor insolvenței companiilor de asigurări, participarea la proces a organului de stat autorizat cu reglementarea activității de asigurări este obligatorie.

Articolul 213. Vânzarea complexului patrimonial al companiei de asigurări

Complexul patrimonial al companiei de asigurări poate fi vândut în cadrul procesului ei de insolvență doar unei organizații tot de asigurări și numai cu acordul cumpărătorului de a-și asuma contractele de asigurare încheiate de compania insolventă, ale căror cazuri asigurate nu au survenit până la momentul intentării procesului de insolvență.

Articolul 214. Dreptul la creanță al asiguraților în cazul intentării procesului de insolvență al companiei de asigurări

(1) În cazul intentării procesului de insolvență al companiei de asigurări, acțiunea contractelor de asigurare, încheiate de compania insolventă, ale căror cazuri asigurate nu au survenit până la data intentării procesului de insolvență încetează, cu excepția cazului prevăzut la art.213.

(2) Asigurații (beneficiarii) din contractele de asigurare a căror acțiune a încetat în temeiul alin.(1) pot pretinde la restituirea unei părți din prima de asigurare, achitată asiguraților proporțional cu diferența dintre termenul contractului de asigurare și termenul în care a acționat acest contract.

(3) Asigurații (beneficiarii) din contractele de asigurare ale căror cazuri asigurate au survenit până la data intentării procesului de insolvență pot pretinde achitarea sumei de asigurare.

Articolul 215. Executarea creanțelor creditorilor chirografari ai companiei de asigurări

În cazul intentării procesului de insolvență al companiei de asigurare, creanțele creditorilor chirografari sînt satisfăcute în următoarea ordine:

- a) în primul rînd, creanțele creditorilor din contractele de asigurare personală obligatorie;
- b) în al doilea rînd, creanțele creditorilor din alte contracte de asigurare obligatorie;
- c) în al treilea rînd, creanțele altor creditori asigurați (beneficiari), inclusiv creanțele prevăzute la art.214 alin.(2);
- d) în al patrulea rînd, creanțele celorlalți creditori chirografari.

Capitolul XIII

PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII PARTICIPANȚILOR PROFESIONIȘTI LA PIAȚA VALORILOR MOBILIARE

Articolul 216. Examinarea insolvenței participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare

(1) Cererea introductivă cu privire la insolvența unui participant profesionist la piața valorilor mobiliare poate fi depusă de către debitor, de creditorii chirografari și de autoritatea de stat abilitată cu funcții de reglementare pe piața valorilor mobiliare.

(2) La examinarea cauzelor privind insolvența participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare, participarea la proces a autorității de stat cu funcții de reglementare a pieței valorilor mobiliare este obligatorie.

Articolul 217. Excepții de aplicare a legii

Valorile mobiliare și alte bunuri ale clienților aflate la debitorul insolubil participant profesionist la piața valorilor mobiliare nu se atribuie la masa debitoare, iar după intentarea procesului de insolabilitate, se restituie proprietarilor de drept dacă legea nu prevede altfel.

Articolul 218. Executarea contractelor

(1) După intentarea procesului de insolabilitate unui participant profesionist la piața valorilor mobiliare, acțiunea contractelor cu clienții, încheiate de debitor, încetează. Un astfel de contract poate continua doar dacă administratorul și clienții debitorului insolubil reconfirmă valabilitatea lui după intentarea procesului de insolabilitate.

(2) Administratorul este obligat, în termen de 10 zile de la intentarea procesului de insolabilitate, să comunice prin aviz clienților debitorului insolubil despre intentarea procesului și desemnarea administratorului. În aviz, el indică datele sale de identificare juridice și propune clienților să dispună asupra acțiunilor ce urmează să fie întreprinse de administrator privind valorile mobiliare ale acestora.

Articolul 219. Satisfacerea creanțelor creditorilor chirografari ai participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare

Dacă cerințele clienților privind restituirea valorilor mobiliare de aceeași clasă (aceiași emitent, aceeași categorie, același tip, aceeași serie) depășesc cantitatea acestor valori care se află în dispoziția debitorului participant profesionist la piața valorilor mobiliare, restituirea acestor valori clienților se face proporțional creanțelor acestora, iar în partea nesatisfăcută creanțele se satisfac în modul prevăzut la art.54.

Capitolul XIV RĂSPUNDEREA MEMBRILOR ORGANELOR DE CONDUCERE ALE DEBITORULUI

Articolul 220. Membrii organelor de conducere ale debitorului

(1) Membri ai organelor de conducere ale debitorului, în sensul prezentei legi, pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale, administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la momentul intentării procesului de insolabilitate, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare datei intentării procesului.

Articolul 221. Răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului

(1) La cererea creditorilor, administratorului sau din oficiu, în cazul insuficienței masei debitoare, instanța de judecată decide printr-o încheiere ca o parte din datoriile debitorului să fie suportată de membrii organelor de conducere ale debitorului dacă aceștia sînt vinovați de:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive;
- f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care ducea în mod vădit debitorul la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în ultimele 3 luni de pînă la intentarea procesului de insolabilitate, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) nedeplinirea cererii de intentare a procesului de insolabilitate conform prevederilor art.26;
- i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

(2) Aplicarea prevederilor alin.(1) nu exclude aplicarea față de debitor a unor sancțiuni administrative sau penale pentru fapte ce constituie contravenții sau infracțiuni.

Articolul 222. Sesizarea organelor procuraturii

În toate cazurile de intentare a procesului de insolvabilitate sau de respingere a cererii introductive din cauza insuficienței masei debitoare, instanța de judecată transmite toate documentele organelor procuraturii spre a fi examinate la obiectul existenței de motive (fapte) ce ar putea angaja urmărirea penală a debitorului sau a membrilor organelor de conducere ale acestuia.

Capitolul XV

REGISTRUL CAUZELOR DE INSOLVABILITATE

Articolul 223. Conținutul registrului cauzelor de insolvabilitate

(1) Instanțele de judecată țin registrul cauzelor de insolvabilitate, în care se fac mențiuni despre fiecare cauză de insolvabilitate examinată sau în curs de examinare. În registru se menționează în mod special:

a) numele și prenumele (denumirea) persoanei care a înaintat cererea introductivă și data înaintării acesteia;

b) data și temeiul intentării procesului de insolvabilitate sau respingerii cererii introductive;

c) numele, prenumele, sediul administratorului;

d) procedura aplicată debitorului și rezultatul ei;

e) data încetării procesului de insolvabilitate;

f) cauzele încetării procesului de insolvabilitate;

g) date privind descalificarea debitorului.

(2) În registrul cauzelor de insolvabilitate se pot face și alte mențiuni necesare despre insolvabilitatea debitorilor.

Articolul 224. Accesul la registru

(1) Orice persoană interesată are acces liber la datele din registrul cauzelor de insolvabilitate.

(2) Instanța de judecată eliberează persoanelor interesate extrase din registrul cauzelor de insolvabilitate în modul stabilit de legislație.

Capitolul XVI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 225. Insolvabilitatea transfrontalieră

Dacă într-un alt stat a fost deschis proces de insolvabilitate împotriva unui debitor care dispune de active pe teritoriul Republicii Moldova, executarea asupra activelor acestuia poate fi inițiată doar în cazul existenței unui acord bilateral între statul respectiv și Republica Moldova cu privire la insolvabilitatea transfrontalieră.

Articolul 226. Situația proceselor pendinte

Prevederile prezentei legi se aplică și asupra proceselor de insolvabilitate intentate pînă la intrarea ei în vigoare.

Articolul 227. Intrarea în vigoare a prezentei legi

(1) Prezenta lege intră în vigoare după 90 de zile de la data publicării.

(2) Din momentul intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

[Legea nr.786-XIII din 26 martie 1996](#) cu privire la faliment;

[Legea restructurării întreprinderilor nr.958-XIII din 19 iulie 1996.](#)

Chişinău, 14 noiembrie 2001.

Nr.632-XV.